

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

This project is co-funded by the European Union, and Norwegian MFA.
Bu proje Avrupa Birliği ve Norveç MFA Yardımları ile ortaklaşa finanse edilmektedir.

The impact of the Covid -19 pandemic on the political, military, and social spheres and the relevance to the ongoing conflict in Turkey

May 2020

Ali Bayramoğlu

COVID-19 Salgınının Siyasi,
Askeri ve Sosyal Alanlardaki
Etkisi ve Türkiye'de Devam
Eden Çatışmayla İlişkisi

Mayıs 2020

Published by *Yayınlayan*

Democratic Progress Institute *Demokratik Gelişim Enstitüsü*

11 Guilford Street *11 Guilford Street*

London WC1N 1DH *London WC1N 1DH*

www.democraticprogress.org *www.democraticprogress.org*

info@democraticprogress.org *info@democraticprogress.org*

+ 44 (0) 20 7405 3835 *+ 44 (0) 20 7405 3835*

First Published, xxxxx *İlk Baskı, xxxxx*

ISBN – xxxxx *ISBN – xxxxxxxxx*

© DPI – Democratic Progress Institute *Demokratik Gelişim Enstitüsü*

**DPI – Democratic Progress Institute is a charity registered in England and Wales.
Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108**

**This publication is copyright, but may be reproduced by any method without
fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale. For copying in
any other circumstances, prior written permission must be obtained from the
publisher,
and a fee may be payable.**

*DPI – Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler'de kayıtlı bir vakıftır.
Vakıf kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108*

*Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmeksizin yada önceden
izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz. Bu durumun dışındaki
her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması gerekmektedir.
Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.*

CONTENTS

I. Health, Society And The Political Impact Of The Pandemic	4
Preventive Measures and The Pandemic	8
The Public and The Pandemic	12
Politics in The Time of a Pandemic	12
Political Discourse and Relations	12
The Fight Between The Central and Local Governments	14
Developments With Regards to The Kurdish Question	16
The Soylu Crisis	18
II. The Economic Impact of Covid-19	22
What is in Store for Turkey's Economy	22
What Will be The Socio-Economic Impacts of The Recession in Turkey?	24
Unemployment	24
Income Inequality	26
Turkey's Tools Against The Crisis	28
Precautionary Measures	28
Scarcity of Resources	30
Alternatives	32
Potential Impact on Politics	36
DPI Aims and Objectives	38
Board Members	41
Council of Experts	47

İÇİNDEKİLER

I. Sağlık, Toplum ve Salgının Siyasi Girdileri	5
Salgın ve Tedbir Politikası	5
Salgın Karşısında Toplum	9
Salgın Ortamında Siyaset	13
Siyasi dil ve İlişkiler	13
Merkezi ve Muhalif Yerel İktidar Kavgası	15
Kürt Meselesi Bakımdan Gelişmeler	17
Soylu Krizi	19
II. Covid-19'un Ekonomik Sonuçları ve Yansımaları	23
Türkiye Ekonomisini Bekleyenler	23
Türkiye'de Daralmanın Sosyo-Ekonomik Sonuçları Neler Olacak?	25
İşsizlik	25
Gelir Dağılımında Bozulma	27
Krizle Karşı Türkiye'nin Araçları	29
Tedbirler	29
Kaynak Sıkıntısı	31
Alternatifler	35
Muhtemel Siyasi Sonuçlar	37
Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri	39
Yönetim Kurulu Üyeleri	41
Uzmanlar Kurulu Üyeleri	47

I. HEALTH, SOCIETY AND THE POLITICAL IMPACT OF THE PANDEMIC

As of 4 May 2020, there are 127,659 confirmed cases, 68,166 recovered patients and 3461 deaths in Turkey. According to statistics, the pandemic peaked towards the end of the third week of April, and appears to be on a downward course to a plateau since then.

PREVENTIVE MEASURES AND THE PANDEMIC

Turkey experienced the COVID-19 outbreak relatively late compared to a lot of countries, because travel to and from abroad was gradually banned. The first confirmed case appeared on 10 March. At that point there were 120.000 confirmed cases worldwide in 114 countries. Therefore, it appears that its prevention and strategy measures bought Turkey time in which it was able to make use of other countries' experiences and expertise.

On a press conference dated 29 April, Minister of Health Fahrettin Koca described Turkey's public health policy thus: "Three things are key: preventive measures, diagnosis and speedy treatment. Contact tracing has played a big part in our success. For every new patient we undertook thorough contact tracing. Any new cases we diagnosed, we isolated right away. We expanded our testing capacity, and yet we did not test anyone randomly. Instead of widespread screening tests, we focused on the likely suspects. We believe that this is the appropriate approach. We also hope that our approach serves as a role model for others. We have 5.849 medical personnel working on the field for contact tracing. (...) Turkey's been similarly successful in treating the disease as it has been in containing it. Our treatment

I. SAĞLIK, TOPLUM VE SALGININ SİYASİ GİRDİLERİ

4 Mayıs 2020 itibarıyla, Türkiye'de hasta sayısı 127.659, iyileşen hasta sayısı 68.166, ölüm sayısı 3.461 'tir. Salgın istatistiklere göre Nisan ayının üçüncü haftasının sonunda pik yapmış, takip eden günlerde belli bir düşüş hızıyla plato çizmeye başlamış görünmektedir.

SALGIN VE TEDBİR POLİTİKASI

Türkiye'nin COVID-19 ile tanışması, yurtdışı girişlerinin kademeli olarak yasaklanması sayesinde pek çok ülkeye oranla daha geç oldu. İlk vaka 10 Mart tarihinde ortaya çıktı. Aynı tarihte virüs dünya genelinde 120.000 kişiye bulaşmış, yayıldığı ülke sayısı 114 olmuştu. Bu tablo, önlem alma, strateji kurma bakımından Türkiye'ye zaman kazandırdı, diğer ülkelerin deneyimlerinden ve çözümlerinden istifade etmesini sağladı.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 29 Nisan tarihinde yaptığı basın toplantısında Türkiye'nin izlediği sağlık stratejisini şöyle tarif ediyordu: "Üç madde sıralayabilirim; tedbir, tespit, hızlı tedavi. Filyasyonun bugüne kadar başarımızda rolü büyüktür. Her yeni hastanın temas çevresinde iz sürdürdük. Tespit ettiğimiz yeni hastaları hemen izole ettik. Test kapasitemizi artırırken, hiçbir testi tesadüfen yapmadık. Yaygın tarama testi yapmak yerine şüphelilere odaklandık. Bu uygulamanın daha isabetli olduğuna inanıyoruz. Bu isabetli uygulamanın örnek olacağını umuyoruz. Sahada görev yapan filyasyon ekibi sayımız 5 bin 849'dur (...) Türkiye hastalığın yayılmasına karşı elde ettiği başarının aynısını tedavide de göstermiştir. Covid-19 hastaları için uyguladığımız tedavi birçok ülkeden farklılıklar göstermiştir. Covid-19 hasta-

for Covid-19 has been different from many countries. Our treatment for Covid-19 patients, the success of which has been, by now, established, was developed by our own doctors. This is important for the whole world. We modified the treatment from week to week, based on the results, and now it is working even better. We believe that our methods would be useful to other countries as well, especially in lowering the deaths. (...) Considering the potential need for beds and intensive care units, we designated all hospitals with the necessary infrastructure as pandemic hospitals. Putting on hold our non-emergency patients, we prepared our hospitals for the pandemic. We brought down our bed occupancy rate from 60% to 30% ... The death rate for ICU patients is down to 10% from 58% whereas the death rate for patients on ventilators are down to 14%...”

In addition to the points raised by the Minister, some other important contributions to the success of the fight against Covid-19 have been the farsighted health policies of the ruling power for the past 15 years, as well as the quantity and quality of medical personnel, schools of medicine, medical equipment, ICUs and hospitals in Turkey.

Turkey was quick off the mark in planning and preventive measures, as well. Shortly after 27 December, when the first case in Wuhan was confirmed, on 10 January a Scientific Advisory Board was established within the Ministry of Health. Comprised of expert scientists from various schools of medicine, the Board became the nexus where public health policies are decided and advised to the government from day one. The Board was also instrumental in organizing the health infrastructure, stockpiling medicine and health equipment as well as deciding on an overall treatment policy.

As such, with regards to public health, the following measures were taken:

- **Border closures:** Flights to and from China are suspended (3 February), the Iran border is closed (23 February), flights to and from certain countries are suspended (29 February - 14 March), THY suspends all its flights (14 April).
- **School closures:** Elementary schools, middle and high schools as well as universities are closed (12 March).
- **Quarantine:** Everyone returning from abroad is taken into quarantine for a given period (15 March).
- **Mosques:** Collective prayers in mosques banned (20 March).

ları için uyguladığımız başarısı artık kanıtlanmış yöntem hekimlerimiz tarafından geliştirilmiştir. Tüm dünya için önemli değişikliklere gittik. Alınan sonuçlara göre neredeyse her hafta tedavi yaklaşımı daha iyi hale getirildi. Başka ülkelerde de yaygınlaşmasının hasta kaybını azaltacağını düşünüyoruz (...) Muhtemel yatak ve yoğun bakım ihtiyacına göz önünde bulundurarak altyapısı yeterli tüm hastanelerimizi pandemi hastanesi olarak görevlendirdik. Acil olmayan, ertelenebilir durumda olan hastalarımızı erteleyip hastanelerimizi pandemiye hazır hale getirdik. Yatak doluluk oranını yüzde 60'lardan yüzde 30'lara indirdik ... Yoğun bakımdaki hastalarda vefat oranları ise yüzde 58'den yüzde 10'a, entübe hastalardaki vefat oranı yüzde 14'e düştü...”

Bakanın bu vurguları yanında mevcut siyasi iktidarın son 15 yıldır izlediği yarıcı ve hizmete yönelik sağlık politikası, tıp fakülteleri personel miktarı ve kalitesi, cihaz, yoğun bakım ve hastaneler itibarıyla Türkiye'nin geniş imkanlara sahip ülkelere biri olması da COVID-19'la mücadeleye önemli katkıda bulunmuştur.

Türkiye'nin planlama ve tedbir konusunda da erken harekete geçen ülkelere birisi söylenebilir. Wuhan'da ilk vakanın ortaya çıktığı 27 Aralık'tan kısa bir süre sonra, 10 Ocak'ta Sağlık Bakanlığı bünyesinde Bilim Kurulu kuruldu. Çeşitli üniversitelerin tıp fakültelerinden gelen uzman bilim adamlarından oluşturduğu bu kurul, ilk günden itibaren halk sağlığı politikalarının belirlendiği, hükümete tavsiye edildiği taşıyıcı yapı oldu. Sağlık alt yapısının organize edilmesi, ilaç ve sağlık malzemelerinin stoklanması, bir algoritma çerçevesinde tedavi politikalarının belirlenmesi de Bilim Kurulu tarafından yürütüldü.

Bu çerçevede halk sağlığı önlemleri ve akışı şöyle oldu:

- **Sınır kapatmalar:** Çin uçuşları durduruldu. (3 Şubat), İran sınırı kapatıldı (23 Şubat), Kimi ülkeler uçuşlar durduruldu (29 Şubat-14 Mart) THY tüm uçuşlarını durdurdu (14 Nisan)
- **Okulların kapatılması:** Üniversiteler, ilkokul, ortaokul ve liseler tatil edildi. (12 Mart)
- **Karantina:** Yurtdışından gelenler için karantina uygulaması başlatıldı (15 Mart),
- **Camiler:** Camilerde toplu namaz yasaklandı (20 Mart)

■ **Public places:** Closure of recreational places, cafés, restaurants and meeting places (16 March), suspension of all sports activities (19 March), closure of national parks, forests and picnic areas (21 March).

■ **Curfews:** Curfews declared for senior citizens aged 65 and over, as well as citizens with chronic diseases, preventing them from going out of the house and walking around in open spaces such as parks and gardens (21 March). Weekend curfews instated for all (18 April).

Turkey's fight against Covid-19 was conducted in a rational method and organization. This has increasingly become the public opinion, as well. As such, there are two particularly significant factors:

The first is that in a country where politics have become increasingly leader-oriented in the past few years, the fight against this pandemic was institutional in all its aspects. Although it is common in Turkey for such processes to be led by politics, the ruling power and even the relevant ministry, in this instance the Scientific Advisory Board was created, based solely on expertise and merit, and it was given control over public health measures. The Board convened every day, informed the public every day through its spokesperson the Minister of Health, and fielded questions from the press in good faith.

The second factor has been the overall manner with which the Minister of Health managed the process. The minister was diplomatic, persuasive, responsible and did not overstep his role as the representative of the Board; as such, the public came to place significant trust in him – this is true for both the supporters of the ruling party, as well as the opposition. The minister served as a bridge between knowledge and politics, in turn strengthening the relationship between society and politics. For a considerable amount of the opposition bloc, he served to soothe their concerns about the transparency of the ruling power.

THE PUBLIC AND THE PANDEMIC

As with all other countries, the virus was the cause of widespread concern and anxiety in Turkey as well. At the same time, however, it contributed to a sense of solidarity and the search for comfort and trust.

According to rating measures published in Euro Elects, the rate of trust in Erdoğan increased by 15 points to 56% in March. It must be noted that rather than approv-

■ **Toplu mekanlar:** Eğlence, yerleri, kafe, lokanta ve toplanma yerleri kapatıldı (16 Mart), Tüm spor müsabakaları ertelendi. (19 Mart), Milli parklarda, ormanlarda, mesire alanları kapatıldı (21 Mart)

■ **Sokağa çıkma yasakları:** 65 yaş ve üstü, ayrıca kronik rahatsızlığı olan vatandaşların ikametlerinden dışarı çıkmaları, park, bahçe gibi açık alanlarda dolaşmaları yasaklandı (21 Mart). Hafta sonu sokağa çıkma yasağı uygulaması başlatıldı (18 Nisan).

Türkiye'nin COVID-19'la mücadelesi rasyonel bir yöntem ve organizasyonla yürütüldü. Toplumsal algı da artan oranda bu istikamette oluştu Bu bakımdan öne çıkan iki faktörden söz edilebilir.

Birinci faktör, son yıllarda artan oranda lider ve siyaset merkezli bir düzen görünüşü veren bir ülkede salgınla mücadelenin tüm yönleriyle kurumsal bir nitelik taşıma oldu. Öne çıkan, Türkiye'de alışlageldiği üzere siyaset, siyasi iktidar, hatta ilgili bakanlık değil, bilgi ve uzmanlık çerçevesinde oluşturulan Bilim Kurulu ile onun halk sağlığı tedbirlerini yönetip, yönlendirmesiydi. Kurul her gün toplanmış, hemen gün sözcüsü Sağlık Bakanı üzerinden tüm televizyonların yayınladığı oturumlarla kamuoyunu yönlendirmiş, basının sorularına şeffaf bir şekilde yanıt vermiştir.

İkinci önemli faktörü Sağlık Bakanı'nın yönetim tarzı oluşturdu. Kamu diplomasisi kuvvetli, ikna edici, kurul temsilci olmanın ötesine geçmeyen ve sorumluluk taşıyan tavırlarıyla, bakanın şahsında kamuoyunda yüksek bir güven seviyesi yakalanmış, bu iktidar cephesinde de muhalefet cephesinde de benimsenmiştir. Bakanın bilgi ve siyaset arasında yaptığı köprü görevi, toplum-siyaset bağlarını kuvvetlendirmiş, özellikle muhalif kesimin bir bölümünde siyasi iktidar-şeffaflık konusundaki şüpheleri azaltmıştır.

SALGIN KARŞISINDA TOPLUM

Virüs dalgası her ülkede olduğu Türkiye'de de bir endişe dalgası tetiklemiş, ancak aynı zamanda dayanışma hissini ve güven arayışını da arttırmıştır.

Euro Elects'de yayımlanan reyting ölçümlerinde Erdoğan'a güven oranı Mart ayında yüzde 15 puanlık bir artışla yüzde 56'ya yükselmiş durumdaydı. Ancak bu rakamın bir performans onayına işaret eden yükselmeden çok, bir "durum" artışına işaret ettiğini belirtmek gerekir. Kriz günleri kamu gücünün sokaktaki insanın gü-

ing his performance, this is a situational increase. It has to do with the fact that in times of crisis, public authorities are the sole source of trust and safety for the people on the street; there are many other instances of such behaviour.⁽¹⁾

As trust in public authorities increased, the rate of public concern and anxiety also naturally increased.

According to a April 2020 public poll conducted by Ipsos between 26-30 March, while the most important problem in January 2020 was perceived to be “the economy” with 55% of the public saying so, in April this rate fell to 10%, whereas “pandemic” rose to number one, with 84%. Participants in the survey spoke of their concerns about getting infected themselves, or having their family members get infected – the rate of such concerns was 79% on 13 March, whereas it rose to 95% in 9-13 April. It is certain that Covid-19 is causing concerns not just on the health front, but also with regards to the economy as well. The Ipsos poll shows that there is a positive aspect of the public-politics dialogue. The statements of the Scientific Advisory Board appear to have created an expectation in the public that the pandemic is going to end at some point. One third of the public expects the pandemic to end in a few months; another third expects it to be over in six months. 61% of the participants also believed that the pandemic would not be completely over, but it would be contained.

Aid campaigns initiated by the government and the municipalities were very well-received, and served to bolster a spirit of solidarity.

Another social aspect of the pandemic is that the isolation has created a number of problems. United Nations Population Fund (UNFPA) has said that the quarantine measures is expected to cause a 15 million increase in cases of domestic violence.⁽²⁾ According to the database of Istanbul Police Headquarters, as a result of the “stay at home” campaign in the fight against coronavirus, there has been a 40% decrease in public-order crimes and a 38,2% increase in cases of domestic violence.⁽³⁾

(1) Considering the footage of patients on the floor of hospital corridors in Italy and the US, with news of insufficient medical equipment and “incurable” patients taken off ventilators, the following approval rates for leaders, published in Euro Elects for the month of March, are certainly interesting: (Germany) Merkel: 79% (+11), (Denmark) Frederiksen: 79% (+40), (Austria) Kurz: 77% (+33), (Hungary) Orbán: 74%, (Italy) Conte: 71% (+27), (UK) Johnson: 61% (Sweden) Löfven: 47%, (+21), (France) Macron: 40% (+7).

(2) <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52454493>

(3) <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2020/04/09/korona-virusu-ve-aile-ici-siddet/>

venebileceği yegane unsur olmasıyla yakından ilgisi vardır ve başka örnekleri de bulunmaktadır.⁽¹⁾

Kamu otoritesine güven artışına ters orantılı olarak toplumdaki kaygı seviyesi de doğal olarak artmıştır.

İPSOS’un 26-30 Mart arasında gerçekleştirdiği Nisan 2020 kamuoyu araştırmasına göre, Ocak 2020’de en önemli sorun yüzde 55’lik bir oranla “ekonomi” olarak görülürken, Nisan ölçümünde bu oran yüzde 10’a düşmüş, buna karşılık “salgın” yüzde 84’le zirveye çıkmıştır. Ankete katılanların kendilerine veya aile üyelerine virüs bulaşması yönündeki endişe oranı, 13 Mart’ta yüzde 79 iken 9-13 Nisan itibarıyla yüzde 95’e yükselmiştir. COVID-19’un sadece sağlık değil, ekonomi bakımından da bir farkındalık ve endişe ürettiği muhakkaktır. Ankete göre toplumun yüzde 69’u ekonomiyi ciddi bir tehlikenin beklediği ifade etmektedir. İPSOS araştırması toplum-siyaset diyalogunun pozitif bir yönüne de işaret etmektedir. Bilim Kurulu’nun açıklamaları, yorumlarının, toplumda salgın bitme ihtimaline ilişkin ortak bir kanı ve beklenti oluşturduğunu göstermektedir. Salgına verilen vade toplumun 1/3’ünde bir kaç ay, 1/3’de altı aydır. Yine de katılımcıların yüzde 61’i, salgının tam sona ermeyeceği ancak kontrol altına alınacağı yönünde görüş bildirdiğini eklemek gerekir.

Bunun yanında, hükümetin ve belediyelerin başlattığı yardım kampanyaları ciddi bir karşılık bulmuş ve dayanışma ruhu harekete geçmiştir.

Bir başka toplumsal boyut tecrit halinde yaşanan ürettiği sorunlardan oluşmaktadır. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), koronavirüs salgınında uygulanan karantina önlemleri nedeniyle en az 15 milyon daha aile içi şiddet vakasının yaşanmasının öngörüldüğünü açıklarken,⁽²⁾ İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nün verilerine göre İstanbul’da yeni tip korona virüsü önlemleri kapsamında yapılan “evde kal” çağrısı sonucu asayiş olaylarında yaklaşık yüzde 40 azalma olurken aile içi şiddet ise yüzde 38,2 artış göstermiştir.⁽³⁾

(1) İtalya’da, ABD’de hastane koridorlarında yatan hasta görüntülerine, tıbbi cihaz açığı ve umutsuz hastaların oksijenlerini kesme haberlerine rağmen, Euro Elects’te yayınlanan Mart ayı lider reyting ölçümleri bu bakımdan dikkat çekiciydi: (Almanya) Merkel: 79% (+11), (Danimarka) Frederiksen: 79% (+40), (Avusturya) Kurz: 77% (+33), (Macaristan) Orbán: 74%, (İtalya) Conte: 71% (+27), (İngiltere) Johnson: 61% (İsveç) Löfven: 47%, (+21), (Fransa) Macron: 40% (+7).

(2) <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-52454493>

(3) <https://www.gazeteduvar.com.tr/forum/2020/04/09/korona-virusu-ve-aile-ici-siddet/>

POLITICS IN THE TIME OF A PANDEMIC

It is a good thing for Turkey that in a time of pandemic, the personal and the political regressed to make way for the institutional and the collective. Relations between the public and the state have become higher-trust, and the opposition's lack of trust in the general political attitude of the ruling party has made an exception in the case of Covid-19.

Does this state of affairs and the rising spirit of solidarity in the public translate to anything in terms of politics? In other words, does acting in unity against the pandemic and its resultant crisis mean that a similar attitude of "national unity" is forthcoming in the field of politics?

The answer to these questions is no.

No common ground has been established between the political parties and various antagonist forces during the pandemic, no attitude of "national unity" has been displayed.

The trajectory of political discourse and relations is a good indicator of the above claim.

Political Discourse and Relations

Even though there is evidence of a reconciliatory discourse on a micro scale – such as that between individuals, or among the opposition parties in terms of proposed bills – relations between the ruling party and the main opposition party have been harsh and hostile with regards to the pandemic. Turkey's hostile political culture and discourse has instrumentalized both the pandemic and pandemic policies.

Indeed, in addressing the public on Covid-19, President Erdoğan has begun his speeches by praising his own party each and every time, claiming that all of the successes are due to his own party and criticizing the other political parties and foreign countries in a harsh and even hostile language. Erdoğan has claimed that Turkey is successful in its fight against the pandemic whereas the West has failed. An example of his speeches is as follows: "Thanks to the great transformation we managed in the last 17 years with regards to our country's essential service sectors and infrastructure, Turkey's been very ready to such a process. The balanced policies of our country have supported the production force of the private sector on the

SALGIN ORTAMINDA SİYASET

Salgın ortamında şahsi ve siyasi olanın, kurumsal ve kolektif olan karşısında gerilemesini Türkiye için olumlu bir girdi olarak kabul etmek gerekir. Toplum-devlet ilişkilerinde güven katsayısının yükseldiği, siyasi iktidarın genel siyasi tavrına bağlı muhalif güvensizliğin COVID-19 konusunda görece olarak azaldığı söylenebilir.

Bu tablonun ve toplumdaki dayanışma ruhunun kısmi canlanmasının siyasi bir karşılığı var mıdır? Diğer bir ifadeyle kriz ve salgın karşısında ortak bir tavır ve dirençten hareketle siyasi arenada "ulusal birlik" belirtileri ortaya çıkmış mıdır?

Bu sorulara olumlu yanıt vermek mümkün değildir.

Salgın ortamında siyasi partiler ve antagonist taraflar arasında her hangi bir konuda yeni temas zemini oluştuğu söylenemez, "ulusal birlik" belirtilerinden söz edilemez.

Siyasi dil ve ilişkilerin seyir biçimi, bu bakımdan önemli bir kanıttır.

Siyasi Dil ve İlişkiler

Mikro düzeyde ve şahıslar bazında ya da kimi yasa tasarıları üzerinden muhalefet partileri arasında bir uzlaşma dili görülse de, salgın günlerinde ve salgın konusunda, özellikle siyasi iktidar ana muhalefet arasındaki ilişkiler sert ve çatışmalı cereyan etmiştir. Türkiye'nin sert siyasi kültürü ve karşılıklı öfke söylemi salgını ve salgın politikasını araçsallaştırmıştır.

Nitekim Cumhurbaşkanı Erdoğan COVID-19'la ilgili kamuoyuna yaptığı her konuşmaya, kendi iktidarını överek işe başlamış, her başarıyı kendi partisine mal etmiş, buna karşın diğer siyasi partiler, Türkiye dışındaki ülkeler konusunda şaşmaz bir eleştiri, hatta saldırı dili kullanmıştır. Türkiye'nin salgın mücadelesini başarı, Batı'nın durumunu başarısızlık olarak ilan eden Erdoğan konuşmalarına bir örnek şöyledir: "Son 17 yılda ülkemizin temel hizmet alanlarında ve alt yapısında gerçekleştirdiğimiz büyük dönüşüm sayesinde, Türkiye, bu sürece olabilecek en hazırlıklı şekilde yakalanmıştır. Ülkemizin uyguladığı dengeli politikalar, bir yandan özel sektörün üretim gücünü desteklerken, diğer yandan eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi alanlardaki hizmetlerin kamu garantisıyla kesintisiz sürmesini sağlamıştır. Batı ülkeleri ise yıllarca tüm temel kamu hizmetlerini, görünüşte özel sektöre terk

one hand, and provided unbroken supply of services such as education, health and social security with the benefit of public guarantees on the other hand. Western countries seemingly relegated their essential public services to the private sector, but really they ignored them and as a result, their citizens are now unprotected.”

CHP and its spokespeople also adopted a harsh language unsuited to current circumstances. The main opposition adopted a strategy of criticizing all preventive measures, and casting doubt on public health policies. For example, the Mayor of İstanbul Ekrem İmamoğlu said that this year in İstanbul, deaths in the month of April increased by 30% compared to the same period in past years, wielding an unfair and untrue accusation towards the Ministry of Health, if the numbers are to be believed.

The Fight Between The Central and Local Governments

Instead of cooperation and solidarity, there is struggle and rivalry between the central government and opposition-held local governments with regards to public health measures, especially in the matter of curfews.

It appears that in this instance, the responsibility belongs to the central government which failed and refused to coordinate, and perceived all initiatives as attempts at political rivalry. The central government wishes to have total control over services and policies. In cities like Eskişehir, Ankara and İstanbul, aid campaigns initiated by the municipalities were suspended by the Ministry of the Interior and had their bank accounts seized. Some governorships even prohibited the municipalities handing out bread during the curfew.

At the same time, however, some opposition-held municipalities such as Adana showcased empty buildings with mere screens separating beds as fully functioning field hospitals for public relations purposes.

The way central and local governments came up against each other in a such a slew of moves, countermoves and accusations is indicative of how the pandemic has come to be instrumentalized. The following statement by President Erdoğan, from a video conference held with mayors, is representative of the ruling power's tendency to monopolize services and the overall hostile atmosphere: “There is a party, chief among them CHP, that is striving after defeatism. In order to succeed, the same understanding has to be applied at all levels – provinces, districts and

ederek, ama aslında başından savarak, vatandaşını adeta sahipsiz bırakmıştır”.

Buna karşılığında CHP ve sözcülerinin kullandığı dil de sert ve dönemin koşullarına uygun olmaktan uzak olmuştur. Alınan her tedbirin eleştirisi yağmuruna tutulması, sağlık politikaları ve önlemleri konusunda “şüphe ve güvensizlik” ana muhalefet söyleminin temel stratejisi olmuştur. İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun, İstanbul'da ölümlerin Nisan ayında diğer diğer yılların aynı dönemine oranla yüzde 30 oranında arttığı söyleyerek, rakamlara bakıldığında gerçekçi ve hakkaniyetli olmadığı anlaşılan bir şekilde, Sağlık Bakanlığı'nı bir anlamda bilgi saklamakla suçlaması buna bir örnektir.

Merkezi ve Muhalif Yerel İktidar Kavgası

Salgın sırasında ve sokağa çıkma yasakları başka olmak üzere halk sağlığı tedbirleri konusunda merkezi yönetim ve muhalefetteki yerel yönetim arasında dayanışma ve işbölümü yerine tam kavgası ve yarışma yaşanmıştır.

Bu konuda sorumluluk, önemli ölçüde, koordinasyonu sağlamayan, koordinasyona yanaşmayan, her girişimi bir siyasi rekabet hamlesi olarak kabul eden hükümete ait görünmektedir. Merkezi idare hizmet ve politika tekeli uhdesinde bulundurma stratejisi izlemiştir. Eskişehir, Ankara, İstanbul gibi kentlerde belediyelerin açtıkları yardım kampanyasını İçişleri Bakanlığı tarafından durdurulmuş, kampanya banka hesaplarına el konulmuştur. Bu çerçevede bazı valilikler, bazı şehirlerde sokağa çıkma yasağı esnasında belediyelerin ekmek dağıtmasını dahi yasakladılar.

Ancak Adana gibi bazı muhalif belediyeler de panolarla ayrılmış, birer yatak yerleştirilmiş boş binaları sahra hastanesi olarak lanse edere gerçek ve gerçekçi olmayan bir hizmet yarışı gösterisinde bulundular.

Yerel ve merkezi devlet güçlerinin karşı karşıya gelip, birbirlerini itham ve bloke ettikleri bu görüntü, salgının nasıl bir araçsallaştığına dair bir göstergedir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın belediye başkanlarıyla yaptığı video toplantıdaki şu sözleri, siyasi iktidarın hizmeti tekelleştirme eğilimini ve çatışma iklimini tarif bakımından kayra değerlidir: “CHP'nin başını çektiği bir kesim bozgunculuk peşinde koşuyor. Başarılı netice alabilmek için uygulamanın her il, ilçe, mahalle düzeyinde bu anlayışla yürütülmesi şart. CHP'li belediyeler Cumhurbaşkanlığı, bakanlıkları, valiliği, kaymakamlığı hiçe sayarak kendi başlarına yardım toplamaya, ekmek dağıtmaya, hastane kurmaya çalışıyorlar. Asli işlerini yürütemeyen belediyelerin gi-

neighbourhoods. CHP municipalities are ignoring the Presidency, the Ministries, the governorship and the district governorship, trying to supply aid, distribute bread and establish hospitals on their own. These municipalities which cannot even do their proper job attempt such things – all this is not for service, but for show. Especially in municipalities such as Istanbul, Adana and Mersin, there is no other explanation for their attitude. There are municipalities which follow the rules, as well. The Yenişehir and Mezitli municipalities, held by the same party – they cooperated with the governorship. Organizations such as FETÖ and PKK also tried to do such things. There are those who want the health system to fail, public order to break down and people to take to the streets because of the pandemic; they have set their sights on our services. Unfortunately, they are trying to sabotage preventive measures against the pandemic.”

Developments With Regards to The Kurdish Question

On a micro and civilian scale, during the pandemic there have been some positive developments with regards to the Kurdish issue. In its Covid-19 notes regarding Turkey, DPI makes note of this: “The pandemic has highlighted the importance of access to healthcare in one’s mother tongue, as well as the right to education in the mother tongue. Istanbul Metropolitan Municipality put up informative posters and made public transport announcements in Kurdish. In cities like Diyarbakır with majority Kurdish populations, similar initiatives were also undertaken. When the Kurdish Research Institute announced free online Kurdish lessons, their website was overwhelmed by people who wanted to register.”⁽⁴⁾

However, there is no change or flexibility in the ruling power’s Kurdish policies. During the pandemic, elected mayors were removed from their posts in eight more municipalities to be replaced by government-appointed trustees. These are the Batman, Ergani, Lice, Silvan, Güroymak, Halfeti and Gökçebağ municipalities, all held by HDP. Also, the mayor of Diyarbakır’s Eğil Municipality was arrested. The anti-politics attitude of the People’s Alliance continued in the time of the pandemic.

⁽⁴⁾ <https://mail.google.com/mail/u/0/#search/DPI?projector=1>

riştikleri bu tür faaliyetlerin amacı hizmet değil, şov yapmaktır. Özellikle İstanbul, Adana, Mersin belediyelerinin sergiledikleri tavrın başka hiçbir izahı yoktur. Kurallara uygun şekilde faaliyet yürüten belediyeler de var. Aynı partinin Yenişehir ve Mezitli belediyeleri valilikle işbirliği halinde çalışmalarını yürüttüler. Bunlar FETÖ ve PKK tarafındaki örgütler tarafından da denenmişti. Salgın sebebiyle sağlık sisteminin çökmesini, kamu güvenliğinin zaafa uğramasını, halkın sokaklara dökülmesini bekleyenler gözlerini yapılan hizmetlere çevirmişlerdir. Şimdi maalesef salgın hastalıkla mücadele için alınan tedbirleri sabote etmeye çalışıyorlar.”

Kürt Meselesi Bakımdan Gelişmeler

Mikro ve sivil düzeyde bakıldığında salgın sırasında Kürt meselesi bakımından kimi olumlu gelişmeler söz konusu olmuştur. DPI, Türkiye’ye ilişkin Covid notlarında bunları şöyle tespit ediyor: “Salgın, anadilde sağlık hizmetlerine erişimin önemini ve anadilde eğitime erişim dürtüsünü vurguladı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin salgın hakkında bilgilendirici posterler koyma ve Kürtçe toplu taşımada duyuru yapma girişiminde bulundu. Kürt nüfusun yoğun olduğu bölgelerde, Diyarbakır gibi şehirlerde de benzer girişimler yaşandı. Kürt Araştırma Enstitüsü çevrimiçi ücretsiz Kürtçe dersler düzenleyeceklerini açıkladığında, web siteleri kaydolmak isteyen insanla kaynadı.”⁽⁴⁾

Buna karşılık siyasi iktidarın salgın günlerindeki Kürt politikasında herhangi bir esneme olduğu söylemez. Salgın esnasında 8 belediyede daha seçilmiş belediye başkanları görevlerinden alınarak yerlerine devlet memuru kayımlar atandı. Bunlar HDP’nin Batman, Ergani, Lice, Silvan, Güroymak, Halfeti, Gökçebağ belediye başkanlarıydı. Bunun yanında Diyarbakır Eğil Belediye Başkanı tutuklandı. Cumhur ittifakının siyaset karşıtı tutumu salgın günlerinde de sürmeye devam etti.

Bu konuda bir diğer gelişme olumsuz gelişme İnfaz Yasası üzerinden yaşandı. Pek çok ülkede olduğu salgınla birlikte hapisanelerde tutuklu ve hükümlülerin riskli durumu Türkiye’de de gündeme geldi. Meclisteki iktidar grubu bir infaz yasası hazırlayarak özellikle tutuklulara yönelik tahliye düzenlemeleri öngördü. Bu yasa,

⁽⁴⁾ <https://mail.google.com/mail/u/0/#search/DPI?projector=1>

Another unfortunate development occurred with regards to the Law on Execution. As in a number of other countries, the high-risk situation of prisoners and convicts in prisons became a topic for discussion in Turkey. The ruling bloc in the parliament drafted a new law on execution, providing discharge regulations especially for prisoners. This law could have been an opportunity for discharging a number of political prisoners, such as Osman Kavala and others like him who haven't yet been convicted, other imprisoned Kurdish MPs and politicians, thus easing the tensions for a bit, too. However, the opposite of this happened. The law turned into an ode to discrimination. People imprisoned with regards to the Kurdish issue were left outside of the law's scope because of "terrorism" charges. Terrorism charges were left outside of the proposed law's scope. At the same time, thought crimes, political crimes, non-violent political relations crimes with regards to the Kurdish issue as well as press crimes were also grouped as terrorism offenses. This law alone clearly shows that the pandemic didn't have any positive effects on democratic unity and normalization, and that the People's Alliance doesn't intend to change its attitude with regards to its Kurdish policy.

At the same time, the main opposition party CHP spoke against the ruling power both in the case of the Law on Execution and the government-appointed trustees, thus indirectly supporting HDP. This is a fact worth noting with regards to the rapprochements between oppositional groups and the other side of the Kurdish issue.

The Soylu Crisis

An important development that took place in politics during the pandemic has been the resignation crisis of Süleyman Soylu, Minister of the Interior. The course and ending of this crisis carried important clues for the balance of the People's Alliance as well as the future of the Kurdish issue.

The events took place as follows: On the night of 10 April, at around 22:00 the Minister of the Interior announced a curfew in the 31 metropolitan provinces that would be effective for 11 and 12 April 2020. On hearing this announcement, thousands of people hurried to supermarkets, grocery shops and bakeries. The resulting state of affairs was the opposite of what public health measures were intending to achieve. The Minister of the Interior was naturally held responsible for the chaotic situation, the Scientific Advisory Board issued a strong reaction and Soylu's

pek çok siyasi tutuklunun, örneğin Osman Kavala gibi henüz hüküm almamış tutukluların, diğer tutuklu Kürt milletvekilleri ve siyasetçilerinin tahliye edilmesiyle bir yumuşama vesilesi de olabilirdi. Ancak tam tersi oldu. Yasa bir ayrımcılık manzumesine dönüştü. Kürt meselesinden dolayı tutuklu bulunan kişiler, "terör" suçları gerekçesiyle yasanın kapsamı dışında bırakıldılar. Terör suçları yasa kapsamının dışında tutuldu. Ne var mi, düşünce suçları, siyasi suçlar, Kürt meselesiyle ilgili şiddete karışmamış siyasi ilişki suçları, basın suçları da terör suçları sayılıyordu. Sadece bu yasanın içeriği bile salgının demokratik birlik ve normalleşme istikametinde bir etkide bulunmadığını, Cumhur İttifakı'nın Kürt politikasında esneme ihtimali olmadığını açık olarak göstermektedir.

Bununla birlikte ana muhalefet partisi CHP gerek İnfaz yasası gerek kayyumlar konusunda iktidara tavır almış ve dolaylı olarak HDP'yi desteklemiştir. Muhalifler arası yakınlaşma ve Kürt meselesinin diğer yüzü bakımından bu durumun altının çizilmesi gerekir.

Soylu Krizi

Salgın günlerinde siyasetteki önemli gelişmelerden birisi İçişleri Bakanı Soylu'nun istifa kriziydi. Bu krizin seyri ve bitişi gerek Cumhur İttifakının dengeleri gerek Kürt meselesinin geleceği bakımından önemli ipuçları taşıyordu.

Olay şöyle gelişti: İçişleri Bakanlığı, 11 ve 12 Nisan 2020 günü 31 büyük şehirde sokağa çıkma yasağı uygulanacağını, 10 Nisan akşamı saat 22.00'da açıkladı. Bunun üzerine binlerce insan marketlere ve fırınlara koştu. Halk sağlığı tedbirlerinin ve gereklerinin tam aksi bir tablo oluştu. Sokağa çıkma yasağının bir kaosa dönmesi doğal olarak faturayı İçişleri Bakanına çıkardı, durum Bilim Kurulu tarafından tepkiyle karşılandı, Soylu'nun AK Parti içindeki muhaliflerini harekete geçirdi. Soylu bunun üzerine istifa etti. Ancak Erdoğan istifayı kabul etmedi, Soylu'ya ilişkin özellikle terörle mücadele bakımından önem ve değer veren bir açıklama yaptı. İktidarın enformel ortağı Bahçeli de güçlü bir açıklamayla bakanın arkasında durdu. İçişleri Bakanı, sonuç olarak, istifa krizinden, parti içindeki Erdoğan'ın damadı Albayrak gibi güçlü muhaliflerine meydan okuyarak, amirini zorlayarak, bu çerçevede güç ve güven tazeleyerek çıktı.

Bunun anlamı dikkat çekicidir.

Zira bu istifa tarzı paternalist cumhurbaşkanın kabul edeceği bir durum değildi.

opponents within the AK Party were moved to action. As a result, Soylu resigned. However, Erdoğan didn't accept his resignation and gave a speech about how he valued Soylu, especially because of his role in the fight against terrorism. His informal partner-in-rule Bahçeli also gave his strongly worded support to the Minister. As a result, the Minister of the Interior came out on top from this whole debacle - challenging his strong opponents within the party, such as Erdoğan's son-in-law Albayrak, forcing his superior's hand and adding to his own power.

This is a significant development.

Such a resignation wouldn't have been accepted by the paternalistic president at any rate. He was able to overlook the attempt mostly because of the important role the minister of the interior plays in upholding the political equilibrium.

Soylu has been the minister of the interior for four years since August 2016. During this time the political paradigm of the ruling party changed, a state of emergency prevailed, the state itself underwent a drastic restructuring and anti-Kurdish policies became the common denominator within the system. Soylu is both an architect of this system, and its public face. After the coup attempt of 15 July, a securitarian nationalism became the binding element of the alliance between AK Party, MHP and the state; the Kurdish issue in particular is where this approach is witnessed in action. Soylu is an important actor serving as a bridge between MHP, AK Party and various state elements. Based on all this, Soylu's resignation can be interpreted as an indicator of balances both within the AK Party and also between AK Party and MHP. The crisis and its resolution demonstrated that Erdoğan doesn't wield sole control over Turkey's rule, and that he has to make compromises for his partners from time to time.

Bunu sindirmesi önemli ölçüde içişleri bakanının siyasi dengeler içindeki rolünden kaynaklanmıştır.

Soylu, Ağustos 2016'tan bu yana, yaklaşık 4 yıldır içişleri bakanı. Bu dönem, iktidarın siyaset paradigmasının değiştiği, olağanüstü rejimin hüküm sürdüğü, devletin bu istikamette yeniden yapılandığı, anti-Kürt siyasetin sistemin ortak paydası haline geldiği bir kesite işaret eder. Soylu bu kesitin uygulamacı mimarlarından ve kamu yüzlerinden birisi oldu. Ayrıca, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası oluşan AK Parti, MHP ve devlet ittifakının ana yapıstırıcısı güvenlikçi bir milliyetçilik, bunun somut uygulama alanı Kürt meselesi ise, Soylu, MHP, AK Parti ve devlet unsurları arasında bir köprü işlevi yerine getiren bir önemli bir aktördü. Bunlar veri alındığında, Soylu'nun istifasının AK Parti içi ve AK Parti-MHP arasındaki dengelere tutulan bir yansıtıcı görevi gördüğü söylenebilir. Kriz süreci ve bitiş şekli, özetle, Erdoğan'ın Türkiye yönetiminde hükümranlılığı tek başına elinde tutmadığını, ortaklarını dikkate almak, taviz vermek zorunda kaldığını göstermektedir.

Bu tablo iktidar cenahının Kürt meselesine yaklaşımına dair yeni olumsuz bir girdi olarak değerlendirilmelidir.

II. THE ECONOMIC IMPACT OF COVID-19

As such, this state of affairs is a new unfavourable element in the ruling bloc's approach to the Kurdish issue.

Public health measures have presented the world economy with a serious problem of halt in supply and demand, and the world economy is experiencing one of its direst crises since 1929.

In a report dated 14 April, IMF predicted that the global economy would contract by 3% in 2020. Accordingly, the Eurozone is expected to contract by 7,5% and experience unemployment at 10,4%. Globally, private sector earnings are expected to fall by 10%. The Federal Reserve in the USA predict that unemployment rates might pass those of the 1929 crisis (25%) and reach 32%. Private institutions are making similar predictions. Moody's modified its 2020 growth prediction for G20 countries, formerly 2,6%, to contraction by 0,5%.

It appears that the crisis will have different effects on all countries. Indeed, the IMF report predicts that the economies of developing countries will be more heavily affected by the crisis and the preventive measures if it goes on for too long. A long crisis would force closures of companies and bring about high rates of unemployment in such countries, it is said.

WHAT IS IN STORE FOR TURKEY'S ECONOMY

How will the economic crisis impact Turkey?

It is difficult to answer such questions precisely, because there are a number of uncertainties about the progression of Covid-19. However, there are a lot of predictions, modelling projects and preliminary analyses on the subject.

II. COVID-19'UN EKONOMİK SONUÇLARI VE YANSIMALARI

Halk sağlığı önlemleri, dünya ekonomisini çok ciddi bir arz ve talep durması ile karşı karşıya bırakmış ve dünya ekonomisinin 1929'dan beri yaşadığı en ciddi krizlerden birini tetiklemiş durumda.

IMF, 14 Nisan tarihli raporunda, Covid-19 salgınının etkisiyle küresel ekonominin 2020'de yüzde 3 küçüleceğini tahmin ediyordu. Buna göre Euro bölgesinin yüzde 7,5 daralması beklenirken, aynı bölgede işsizliğin yüzde 10,4'e yükseleceği varsayılıyor, küresel çapta ise özel sektör gelirlerinde yüzde 10'luk bir düşüşün olacağı düşünülüyor. ABD Merkez Bankası ise ülkesi için işsizlik oranının, 1929 krizi rakamlarını (yüzde 25) geride bırakarak yüzde 32'ye ulaşabileceğini belirtiyor. Özel kuruluşların tahminleri de benzer istikamette gidiyor. Moody's G20 ülkeleri için yüzde 2,6 olan 2020 büyüme tahminini yüzde 0,5 daralmayla revize etti.

Krizin, ülkelere farklı biçimde tesir edeceği görülüyor. Nitekim, IMF raporu krizin ve önlemlerin uzun sürmesi halinde Türkiye gibi gelişmekte olan ekonomilerin krizden çok daha ağır şekilde etkileneceğini öngörüyor. Uzun süreli bir krizin bu ülkelerde şirketlerin kapanmasına ve çok yüksek işsizlik oranlarına neden olabileceği belirtiliyor. .

TÜRKİYE EKONOMİSİNİ BEKLEYENLER

Türkiye ekonomik krizden nasıl etkilenecek?

COVID-19'un seyri ve süresiyle ilgili hala devam eden belirsizlikler bu tür sorulara net bir yanıt vermeyi engellemekle birlikte, bu konuda bir çok tahmin, model çalışması ve ön analiz var.

In its first prediction after the coronavirus crisis, Goldman Sachs predicts -5% growth for Turkey in 2020.⁽⁵⁾ This is the same in IMF's "World Economic Outlook" report. The World Bank predicted that Turkey's economy would grow by 3% before the virus outbreak; now, it says that the rate will decrease by 0,5% and that a serious budget deficit is in store. The budget deficit to GDP ratio will increase to 4,5% this year. Moody's, the credit rating agency, revised its growth prediction for Turkey to contraction by 1,4% because of the Covid-19 outbreak, and warned that the economy would not recover strongly enough the next year. In the research note published by Moody's on G20 economies, it is predicted that among the developing G20 countries Turkey's economy will be the hardest-hit. It is predicted that in the second and third quarters, the total contraction will amount to 7% of the GDP.

The latest scholarly research out of Turkey makes similar predictions. Some studies estimate that an annual contraction of 3,2% to 12% may be in store;⁽⁶⁾ that national income may suffer a loss of 200 billion dollars and regress to 650 billion dollars. The most optimistic estimate is that with preventive measures, the growth for 2020 might be "0".⁽⁷⁾

WHAT WILL BE THE SOCIO-ECONOMIC IMPACTS OF THE RECESSION IN TURKEY?

Certainly, the most important socio-economic results of the economic recession will be unemployment and income inequality.

Unemployment

According to an analysis that looks at the potential effects of the crisis on unemployment in two separate scenarios, the unemployment rate of 14% in February 2020 rises to 19,8% in one scenario, and to 25,9% in the other. In other words, a 6% increase in the unemployment rate will be the preferred scenario, and a 12%

(5) For purposes of comparison, let us keep in mind that this number is -5 for Russia and -6,5 for South Africa.

(6) Taymaz, E. . COVID-19 tedbirlerinin Türkiye ekonomisine etkisi ve çözüm önerileri. <https://sarkac.org/2020/04/covid19-tedbirlerinin-tur-kiye-ekonomisine-etkisi-cozum-onerileri/>

(7) <https://www.perspektif.online/tr/roportaj/korona-sonrasi-gelir-esitsizligi-daha-da-bozulacak.html>

Goldman Sachs'ın virüs krizi sonrası ilk tahminlerinde, Türkiye için 2020'de eksi 5 büyüme öngörülüyor.⁽⁵⁾ Bu rakam IMF'nin "Ekonomik Görünüm Raporu"ndaki tahminle aynı. Dünya Bankası ise salgın öncesinde yüzde 3 civarında büyüyeceğini tahmin ettiği Türkiye'de bu yıl bu oranın 0,5 düşeceğini ve ciddi bir bütçe açığının yaşanacağını açıkladı. Buna göre bütçe açığının GSMH'ya oranı bu yıl yüzde 4,5'a yükselecek. Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye ekonomisi için bu yıla ait büyüme tahminini COVID-19 salgını nedeniyle yüzde 1,4 daralmaya düşürürken, bir sonraki yıl ekonomideki toparlanmanın güçlü olmayacağı uyarısında bulundu. Moody's tarafından G20 ekonomileri hakkında yayımlanan araştırma notunda gelişmekte olan G20 ülkeleri arasında en ciddi Türkiye ekonomisinin etkileneceği tahmin edildi. İkinci ve üçüncü çeyrekte toplam daralmanın GSYH'nin yüzde 7'si kadar olacağı öngörüldü.

Türkiye'de yapılan son akademik çalışmalar da benzer sonuçlar içeriyor. Kimi çalışmalar yıllık yüzde 3,2 ile yüzde 12 arasında bir küçülme yaşayabileceğini,⁽⁶⁾ milli gelirin 200 milyar dolarlık bir kayıpla 650 milyar dolara gerileyebileceğini hesaplıyor. Alınacak tedbirlerle, büyümenin 2020 yılı için "0" olması, şu ana kadar ekonomistler tarafından yapılan en iyi tahmin.⁽⁷⁾

TÜRKİYE'DE DARALMANIN SOSYO-EKONOMİK SONUÇLARI NELER OLACAK?

Ekonomik daralmanın en önemli sosyo-ekonomik sonuçlarını, işsizlik ve gelir bölümü bozukluğunun oluşturacağına şüphe yok.

İşsizlik

Krizin muhtemel etkilerini istihdam bakımından iki ayrı senaryoda ele alan bir analize göre, Şubat 2020 rakamlarına göre %14 olan işsizlik oranının, ilk senaryoda % 19,8'e , ikinci senaryoda 25,9'a yükselmesi öngörülüyor. Diğer bir ifadeye "ma-

(5) Karşılaştırmalı bakarak anlamlandırma bakımından, bu rakamın Rusya için eksi 5, Güney Afrika için eksi 6,5 olarak ilan edildiğini hatırlatmak gerekir

(6) Taymaz, E. . COVID-19 tedbirlerinin Türkiye ekonomisine etkisi ve çözüm önerileri. <https://sarkac.org/2020/04/covid19-tedbirlerinin-tur-kiye-ekonomisine-etkisi-cozum-onerileri/>

(7) <https://www.perspektif.online/tr/roportaj/korona-sonrasi-gelir-esitsizligi-daha-da-bozulacak.html>

increase the unwelcome option.⁽⁸⁾ The worst-case scenario means that only 4 out of every 10 people at an employable age will be employed.⁽⁹⁾ In this worst-case scenario, job losses may rise to 3.2 million. Following on the logic of this analysis, it is possible to project that youth unemployment, which is at 25% now, will go up to 40%.

Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, who works on unemployment at the Center for Economic and Social Research in Bahçeşehir University, makes the following noteworthy estimate: “Tending towards the optimistic conjectures, looking at the employment rates in various areas of activity around the beginning of this year and also providing for how much they are affected by the corona crisis, I expect that 3 million more unemployed will join the current unemployed population, which stands at 4 million. The rate of non-agricultural unemployment, currently at 15%, will rise to 23-24% at the very least...”⁽¹⁰⁾

One of the most optimistic estimates in this regard belongs to the IMF, which predicts a 3% increase and an unemployment rate of 17,2% by the end of the year.

Income Inequality

Inevitably, the economic crisis will have a disproportionate impact on the low-income and precarious groups in almost all countries.

In Turkey, income distribution is already significantly unequal. In all of Europe, Turkey is second only to Serbia in income inequality, and “according to 2019 numbers, the top-earning 20% group receives 47,6% of the GDP. The poorest 20% only receives 6,5%.”⁽¹¹⁾ The income of the top-earning 20% is 7,8 times that of the poorest 20%.⁽¹²⁾ The Gini coefficient is 0,408.⁽¹³⁾

(8) COVID-19’un Türkiye Ekonomisine Muhtemel Etkileri [*The Potential Impact of Covid-19 on Turkey’s Economy*], Doç. Dr. Ayşe Aylin Ayar, Prof. Dr. Öner Günçavdı, Prof. Dr. Haluk Levend, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü [*Istanbul Institute of Political Research*], April 2020

(9) Ibid.

(10) <https://www.perspektif.online/tr/roportaj/korona-sonrasi-gelir-esitsizligi-daha-da-bozulacak.html>

(11) <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turkiyede-gelir-dagilimi-rakamlari-aciklandi/1587020>

(12) TÜİK (Turkish Statistical Institute), Household Budget Research, Income and Living Conditions Research, September 2019

(13) The Gini coefficient/index is the most popular tool in assessing fairness and equality in income distribution. It is a coefficient that ranges between 0 and 1; income distribution equality rises the nearer one gets to 0, and inequality rises the nearer one gets to 1. Turkey’s Gini coefficient for 2018 is 0.408. This was 0.440 in 2002. There is a consistent trend towards inequality. In North European countries with fair distribution of income (Sweden, Norway, Finland) and the formerly socialist countries of Central Europe (Czechia, Poland, Hungary) the Gini coefficient is at around 0.24 – 0.30, 0.25. In the UK it is 0.32, in France and Germany 0.29, in the US 0.40.

kul” durumda işsizlik yüzde 6, “kötü” senaryoda ise yaklaşık ikiye katlanarak yüzde 12 artıracak gibi görünüyor.⁽⁸⁾ En kötü senaryonun anlamı, çalışabilecek yaştaki her 10 kişiden ancak dördünün istihdam edilebileceği.⁽⁹⁾ Bu en olumsuz senaryoda istihdam kayıpları 3,2 milyona kadar çıkabilecek. Bu analizin mantığı takip edilerek, bir projeksiyonla şu an yüzde 25 civarında olan genç işsizlik oranının yüzde 40'lara ulaşacağı da varsayılabilir.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nde istihdam çalışmaları yürüten Prof. Dr. Seyfettin Gürsel'in şu tahmini de dikkate alınması gerekenler: “İyimser sayılabilecek varsayımlar altında çeşitli faaliyet kollarının bu yılın başındaki çalışan sayılarını ve korona darbesinden az ya da çok etkilenme durumlarını dikkate alarak, 3 milyon ilave işsiz daha yaklaşık 4 milyonluk mevcut işsiz sayısına ekleneceğini tahmin ediyorum. Tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 15 seviyesinden en az yüzde 23-24'e ulaşır...”⁽¹⁰⁾

Bu konudaki en iyimser tahminlerden birisi yüzde 3'lük bir artışla yıl sonu için %17,2 işsizlik oranı öngören IMF'ye ait.

Gelir Dağılımında Bozulma

Ekonomik krizin hemen tüm ülkelerde düşük gelirli ve ekonomik olarak daha az güvenli gruplar tarafından orantısız bir şekilde karşılanması kaçınılmaz bir durum.

Türkiye hali hazırda gelir dağılımının ciddi olarak bozuk olduğu bir ülke. Avrupa'da gelir dağılımı eşitsizliğinde Sırbistan'dan sonra ikinci sırada yer alan Türkiye'de “En yüksek gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay, 2019 rakamlarına

(8) COVID-19’un Türkiye Ekonomisine Muhtemel Etkileri, Doç. Dr. Ayşe Aylin ayar, Prof. Dr. Öner Günçavdı, Prof. Dr. Haluk Levend, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü, Nisan 2020

(9) Agk.

(10) <https://www.perspektif.online/tr/roportaj/korona-sonrasi-gelir-esitsizligi-daha-da-bozulacak.html>

(11) <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turkiyede-gelir-dagilimi-rakamlari-aciklandi/1587020>

(12) TÜİK, Hanehalkı Bütçe Araştırmaları ve Gelir ve Yaşam Koşulları araştırmaları, Eylül 2019

There is no doubt that the crisis will make this unequal state of affairs even more unequal. As we will discuss in a moment, considering that the direct income support announced by the state is insufficient and that the new wave of unemployment will hit the low-income and unregistered workers the worst, income equality is expected to create a great deal of downward pressure.

According to a study published by Istanbul Institute of Political Research, the poorest section of the society is estimated to receive 5,6% of the GDP (marking a decrease), whereas for the richest, it will rise to 48,2%.⁽¹⁴⁾

Turkey's Tools Against The Crisis

The precautions taken by Turkey are going to determine how much the economic crisis will affect the country.

Indeed, faced with a crisis, states are following expansionary fiscal and monetary policies in order to overcome the contractionary pressures on the commodities, service and unemployment markets. A total of incentives worth 8 trillion dollars – the US 2 trillion dollars, Germany 750 billion euros – has been announced. IMF has set aside 1 trillion dollars for the crisis.

Precautionary Measures

Turkey's measures for the crisis are grouped under three headings.

The government announced a 100 billion Turkish Lira (14 billion-dollar) budget package for the crisis. However, only 25% of the package (3,5 billion dollars) is cash support; the remainder is items such as debt, tax and bill relief. As such, the package is deemed to be insufficient in the face of such a crisis.

As well as the package, the Credit Guarantee Fund is going to open up a new credit volume of 50 billion dollars for companies. However, this measure failed to have a considerable impact because the amount was divided first among the banks, and then among their branches. The limit for each branch was 2-3 million Turkish Liras, compared to a demand of 70-80 billion Turkish Liras.

⁽¹⁴⁾ COVID-19'un Türkiye Ekonomisine Muhtemel Etkileri [*The Potential Impact of Covid-19 on Turkey's Economy*], Doç. Dr. Ayşe Aylin Ayar, Prof. Dr. Öner Günçavdı, Prof. Dr. Haluk Levend, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü [*Istanbul Institute of Political Research*], April 2020

göre yüzde 47,6. En yoksul yüzde 20'nin ise toplam gelirden aldığı pay yüzde 6,5 ile sınırlı.⁽¹¹⁾ Gelirden en fazla pay alan yüzde 20'lik grubun geliriyle en düşük pay alan yüzde 20'lik grubun geliri arasındaki fark 7,8.⁽¹²⁾ Gini katsayısı ise 0,408.⁽¹³⁾

Krizin bu bozuk tabloyu daha da bozulacağına şüphe bulunmuyor. Az sonra değişeceğimiz üzere devletin açıkladığı doğrudan gelir desteklerinin yetersiz olduğu, yeni işsizlik dalgasının düşük ücretlileri ve özellikle kayıtsız çalışan kesimi vuraacağı dikkate alınır, gelir dağılımı bozukluğunun aşağıya doğru büyük bir baskı oluşturması bekleniyor.⁽¹⁴⁾

İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü'nün yayınladığı araştırmaya göre, en yoksul kesimin toplam gelirden aldığı payın yüzde 5,6'ya düşmesi, en zengin kesimin aldığı payın ise yüzde 48,2'ye kadar yükselmesi bekleniyor.

Krizle Karşı Türkiye'nin Araçları

Türkiye ekonomisinin krizden ne kadar etkileneceği, alacağı karşı tedbirlerle de yakından ilgili.

Nitekim kriz karşısında devletler, mal, hizmet ve istidam piyasası üzerindeki bu daraltıcı baskıyı aşmak için genişlemeci para ve maliye politikaları izliyorlar. ABD tarafından 2 trilyon dolar, Almanya tarafından 750 milyar Euro olmak üzere şu ana kadar toplam 8 trilyon dolarlık teşvik açıkladı. IMF kriz için 1 trilyon dolar ayırdı.

Tedbirler

Türkiye'nin tedbirleri üç ana kalemden oluştu.

Hükümet kriz için 100 milyar TL'lik (14 milyar dolar) bir paket açıkladı. Ancak bu paketin sadece yüzde 25'inin (3,5 milyar dolar) nakit destekten, geri kalanın ise borç, vergi, fatura ertelemesi gibi kalemlerden oluştuğunu belirtmek gerekir. Bu haliyle paket krizin çapı karşısında zayıf olarak değerlendiriliyor.

⁽¹³⁾ Kişisel gelir dağılımında adaleti ölçmek için kullanılan araçlar içinde en yaygın kullanılanı Gini katsayısıdır. Gini katsayısı sıfır ile bir arasında değişen bir katsayıdır ve sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımı eşitliğinin, bire yaklaştıkça gelir dağılımı eşitsizliğinin arttığını gösterir. Türkiye'nin 2018 Gini katsayısı 0,408'dir. Bu rakam 2002 tarihinde 0,440'di. Düzenli bir bozulma eğilimi içindedir. Gelir dağılımının adaletli olduğu Kuzey Avrupa ülkelerinde (İsveç, Norveç, Finlandiya) ve Orta Avrupa'daki eski sosyalist ülkelerde (Çek Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan) Gini katsayısı 0,24 – 0,30 dolayında, 0,25 dolayında bulunuyor. İngiltere 0,32, Fransa ve Almanya 0,29, ABD 0,40 oranlarına sahipler.

⁽¹⁴⁾ COVID-19'un Türkiye Ekonomisine Muhtemel Etkileri, Doç. Dr. Ayşe Aylin Ayar, Prof. Dr. Öner Günçavdı, Prof. Dr. Haluk Levend, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü, Nisan 2020

The cancellation of employment contracts is prohibited during the pandemic for three months; the president has the authority to extend this duration up to six months. A decision was made to pay a daily allowance of 39 liras 42 kurush (5,6 dollars) from the Unemployment Fund to those who became unemployed or went on unpaid leave during the pandemic. However, the high number of people who applied to receive it, the insufficiency of the allowance as well as the 36% rate of unregistered employment in the country all meant that this measure was not very efficient.

Scarcity of Resources

According to economists and experts, the crisis came at a particularly inconvenient time for Turkey. The most evident reason is the government's irrational economic policies.

As such, Turkey is very fragile against the economic effects of Covid-19 because it has a limited number of tools for the occasion. As a result, there is an increased risk that Turkey will experience the effects of the crisis more deeply.

In other words, in order to manage the crisis Turkey needs to pump money to the market, and it needs cash to do so. However, for the following reasons, the government has no such money:

- Budgetary resources are completely used up and tied into various forward-looking commitments (bridges, city hospitals).
- The Central Bank's reserves have dwindled to nothing. Bank reserves, foreign-currency reserves -with the exception of gold reserves- are down to -18. The "contingency reserve" of 41 billion Turkish Liras was spent as part of last year's budget.
- The banking sector is in dire straits. Public banks controlled by the state are now owed debts that are uncertain to be paid back by 15%; this rate is 6-7% for private banks. Public banks have sold foreign currency worth 40 billion Turkish Liras on government orders.
- The bonds issued by Turkey are also on an unfavourable trajectory. The interest rate has gone up to 14% from 10%, and the Libor SDR index shows that after Argentina, Turkey has the highest interest rate with 5-6%. Another reason for this is that Turkey's CDS premiums have risen up to include Turkey in the

Bu paketin yanında, Kredi Garanti Fonu'nun şirketler için 50 milyar dolarlık yeni kredi hacmi açılmasına karar verildi. Ancak bu tedbir de çok etkili olmadı. Çünkü bu meblağ önce bankalar, sonra şubeleri arasında bölündü. Her şubeye 2-3 milyon TL limit düşerken, 70-80 milyon TL'lik de bir talep geldi.

Salgın süresince 3 ay boyunca iş akdi feshi yasaklandı, cumhurbaşkanına bu süreyi 6 aya kadar uzatma yetkisi verildi,. Salgın döneminde işsiz kalan ya da ücretsiz izne çıkarılanlara İşsizlik Fonu'ndan günlük 39 lira 42 kuruş (5,6 dolar) ödeme yapılması kararı aldı. Gerek yüksek başvuru oranı, gerek meblağın düşüklüğü, gerek yüzde 36'lık kayıtsız çalışan oranı, bu tedbirin etkinliğini de sınırlı kıldı.

Kaynak Sıkıntısı

Ekonomist ve uzmanların ortak görüşü Türkiye'nin bu krize zor zamanda ve zor durumda yakalandığı şeklinde. Bunun en önemli nedeni ise hükümetin sürdürdüğü irrasyonel ekonomi politikaları olarak gösteriliyor.

Bu çerçevede Türkiye'nin COVID-19'ın ekonomik etkileri konusunda en kırılgan noktası, kullanabileceği araçların sınırlı olmasından kaynaklanıyor. Bu durum, doğal olarak, krizin etkilerini daha derin yaşanması riskini artırıyor.

Diğer bir ifadeyle Türkiye'nin krizi yönetebilmek için piyasaya para aktarmaya, bunun için ise nakit paraya ihtiyaç bulunuyor, ancak hükümetin elinde aşağıdaki nedenlerle böyle bir kaynak yok.

- ütçenin kaynakları tümüyle harcanmış, çeşitli ileriye dönük taahhütlerle (köprüler, şehir hastaneleri) bağlanmış durumda.
- Merkez Bankası kaynakları erimiş buluyor. Banka karşılıkları, altın karşılığı dışında döviz rezervleri eksi 18'e düşmüş durumda. Var 41 milyar TL'lik "ihtiyat akçesi" geçen yılın bütçesi içine dahil edilerek harcandı.
- Bankacılık sektörü sıkıntılı koşullarda ve umut vermiyor. Hükümet denetimdeki kamu bankalarının geri dönüşü şüpheli alacaklarının oranı yüzde 15'e yükselmiş durumda, bu rakam özel bankalar yüzde 6-7 seviyelerinde seyrediyor. Kamu Bankalarının hükümetin talimatıyla yaptıkları döviz satış miktarı 40 milyar TL civarında bulunuyor.
- Türkiye'nin çıkardığı tahvillerde de seyir olumsuz. Faiz oranı yüzde 10'dan 14'e kadar çıkarken, Libor SDR göstergeleri Türkiye'nin Arjantin'den sonra yüz-

top 6 countries in the world. The CDS premium index shows the risk a country possesses in paying its debts. For Turkey, this number was 281 in January and by the end of March, it had risen to 540.⁽¹⁵⁾

In addition to these, at the first hint of a crisis the foreign cash flow into the market stopped. By April, there has been a 7% decrease in percent of foreigners in the shares. Foreign investors are buying foreign currency, which is causing the exchange rate to go up. The exchange rates are high despite the public banks' foreign currency spending. This is a particularly serious risk, since Turkey has a foreign-currency debt of 172 billion dollars that it needs to pay off in 12 months.

Alternatives

Experts say that Turkey is now facing three options.

The first option is to request low-interest IMF resources like a lot of countries.

Approximately 90 countries have applied to the IMF so far, however, Turkey is not among them. It is difficult to apply to the IMF because Erdoğan waged anti-IMF politics for years, thinks that having relations with the IMF equals being dependent on the West and feels that not being in contact with the IMF is a source of pride. At the same time, the IMF is unlikely to agree to a deal with country if it cannot monitor where the money is being spent, an economy that is not being governed by the rules of a free market.

The second option is to print money.

Although no official statements were made, there is a consensus that this is what the Central Bank is going to do. CHP spokesperson Faik Öztrak has said that “credit money was printed” in the middle of April, and added: “The Central Bank’s printing house is working nonstop these days. In the last month the Central Bank has received treasure securities worth 28,5 billion Turkish liras. It has taken the securities of the Unemployment Insurance Fund and printed 35 billion Turkish liras in exchange.”⁽¹⁶⁾ Chair of the DEVA Party Ali Babacan, a trusted and prestigious figure in economics, made a similar remark: “They are printing Turkish liras. Unsuitable

de 5-6'yla en yüksek faiz istenen ülke olduğu gösteriyor. Bunun bir nedeni de Türkiye'nin CDS primlerinin yükselerek dünyadaki en yüksek altı ülke içinde yer almaya başlaması. CDS prim endeksi değeri bir ülkenin borçlarını ödeme konusunda sahip olduğu risk durumunu gösteriyor. Türkiye için Ocak ayında 281 olan bu sayı Mart sonunda 540'a yükseldi.⁽¹⁵⁾

Bunlar dışında, krizin ilk sinyalleriyle birlikte piyasaya yabancı girişi, sıcak para girişi durdu. Nisan ayı itibariyle hisselerdeki yabancı payı yüzde 7 azalmış bulunuyor. Yabancı yatırımcının döviz alımı ise döviz kurlarının yükselmesine yol açıyor. Döviz kurları kamu bankalarının döviz satışlarına rağmen yüksek seyrediyor. Türk özel sektörünün (12 ay içinde ödemesi gereken 172 milyar dolarlık döviz borcu olması, bu gelişmeyi ciddi bir diğer risk haline çeviriyor.

Alternatifler

Uzmanlar bu koşullarda Türkiye'nin önünde üç yol olduğunu söylüyorlar.

İlk yol pek çok ülke gibi, düşük faizli IMF kaynaklarından yararlanmayı talep etmek.

Şu ana kadar bu kuruluşa 90'a yakın ülke başvurdu. Ancak aralarında Türkiye yok. Erdoğan'ın, yıllardır süren IMF karşıtı angajmanı, IMF ile ilişkiyi Batı bağımlılığı olarak tarif ediyor olması, bu kurumla ilişki kurmamayı bir gurur vesilesi olarak lanse etmesi, bugün, IMF'nin kapısını çalmayı zor kılıyor. Diğer taraftan, IMF'nin, vereceği paranın nereye harcanacağını denetlemeden, özellikle serbest piyasa kurallarına göre yönetilmeyen bir ekonomiye anlaşma yapması mümkün görünmüyor.

İkinci yol para basma yoluna gitmek.

Bir açıklama ve resmi veri olmamakla birlikte Merkez Bankası'nın bu yola başvurduğuna dair genel bir kanaat var. CHP sözcüsü Faik Öztrak, Nisan ayı ortasında “karşılıksız para basıldığını” söyleyerek “Merkez Bankası matbaası bugünlerde sürekli para basıyor. Son bir ayda Merkez Bankası 28,5 milyar liralık Hazine kâğıdı almış. İşsizlik Sigortası Fonu'ndan kağıtları almış, karşılığında da 35 milyar

⁽¹⁵⁾ <https://www.mahfegilmez.com/2020/03/cds-primi-nicin-yukseliyor.html>

⁽¹⁶⁾ <https://chp.org.tr/haberler/chp-parti-sozcusu-oztrak-kurbaganin-gozu-patlamadan-hazinenin-muslugunu-acin>

⁽¹⁵⁾ <https://www.mahfegilmez.com/2020/03/cds-primi-nicin-yukseliyor.html>

methods are being employed. Banks are putting their mortgage loans, their securities of any kind in the Central Bank and withdrawing money in exchange. Where does the Central Bank get those Turkish liras from? The Central Bank is producing Turkish lira now. However, there is no equivalency. How long will this go on? How will a medium-term program serve to normalize things? Unless these questions are answered right away, the current policy of the Central Bank will result in high exchange rates and inflation...⁽¹⁷⁾ Prof. Dr. Refet Gürkaynak of Bilkent University issues a similar warning by saying that the creation of Turkish lira by the Central Bank devalues the lira, making it impossible for companies to pay their foreign currency debts.⁽¹⁸⁾

The third option is for Turkey to force open the abovementioned swap channels that are blocked, and to sell Turkish liras to countries' central banks in exchange for dollars, with the permission of FED and ECB. There are no actual developments on this front yet.

The low oil prices alleviate the pressures of the current account deficit, and yet, there are short-term tourism losses to be taken into account. The post-pandemic stagnancy in the EU will affect exports as well, since half of all exports are to the EU.

In light of all this, it is obvious that Turkey is facing an uncertain economic future. Some economists claim that it is in favour of the government⁽¹⁹⁾ that the low rates of demand will keep the inflation low.⁽²⁰⁾

Another good possibility for Turkey would be for the pandemic to end soon, and the crisis to disappear with a sharp U-turn.

(17) <https://www.gercekgundem.com/siyaset/174793/ali-babacan-cumhuriyete-konustu-turkiye-trollerle-yonetilmeyi-hak-etmiyor>

(18) <https://www.duvarenglish.com/columns/2020/04/12/this-place-is-different/>

(19) <https://t24.com.tr/video/akademisyen-umit-akcay-turkiye-nin-imf-ye-gitmeden-krizi-yonetecek-hareket-alani-var,28039>

(20) IMF's two-year inflation estimate for Turkey is 12%. JP Morgan, generally accurate in its estimates, modified its year-end inflation rate for Turkey to 8.1%.

lira para basmış."⁽¹⁶⁾ açıklamasını yapıyordu. Ekonomi yönetiminin güvenilir ve prestijli isimlerinden DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan da benzer bir tespit de bulunuyor: "Türk lirası üretilmeye başlandı zaten. Hiç olmadık yöntemler uygulanıyor. Bankalar ellerindeki konut kredileri, ellerindeki herhangi bir varlığa dayalı menkul kıymetleri Merkez Bankası'na koyup, Merkez Bankası'ndan para çekebiliyor. Merkez Bankası o Türk Lirası'nı nereden buluyor? Merkez Bankası şu anda Türk Lirası üretmeye başladı. Ama karşılığı yok Fakat bunun miktarı ne olacak, orta vadeli bir programla nasıl normale dönecek, bu acil olarak açıklanmazsa Merkez Bankası'nın bugünkü politikası size yüksek kur ve enflasyon olarak geri döner..."⁽¹⁷⁾ Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Refet Gürkaynak de benzer bir uyarı da bulunarak, Merkez Bankası tarafından TL yaratılması durumunda, TL'nin değerinin düşeceğini şirketlerin döviz borçlarını ödemesinin imkansız hale geleceğini belirtiyor.⁽¹⁸⁾

Üçüncü yol ise Türkiye'nin yukarıda sözünü tıkalı swap kanallarını açmak için zorlaması, FED ve AMB'den izin alarak ülke merkez bankalarına dolar karşılığında lira satması Ancak bu konuda henüz somut bir gelişme yok.

Petrol fiyatlarının düşüklüğü cari açık baskısını hafifletiyor ama buna karşılık kısa vadede turizm gelirlerinde yaşanacak kayıp söz konusu.. AB'de yaşanacak pandemi sonrası durgunluk, ihracatın yarısının AB'ye yapıldığı dikkate alırsa genel ihracatı tablosunu da etkileyecek.

Türkiye'nin bu verilerle sıkıntılı ekonomik bir ortama doğru ilerlediğine şüphe yok. Kimi iktisatçılar talep düşüklüğünün enflasyonu alt seviyelerde tutacak olmasını,⁽¹⁹⁾ ekonomi yönetiminin elinde bir koz olduğu iddia ediyorlar.

Türkiye için bir başka şans, salgının kısa sürede bitmesi, hızlı bir geri dönüşle krizin sönmesi.⁽²⁰⁾

(16) <https://chp.org.tr/haberler/chp-parti-sozcusu-oztrak-kurbaganin-gozu-patlamadan-hazinenin-muslugunu-acin>

(17) <https://www.gercekgundem.com/siyaset/174793/ali-babacan-cumhuriyete-konustu-turkiye-trollerle-yonetilmeyi-hak-etmiyor>

(18) <https://www.duvarenglish.com/columns/2020/04/12/this-place-is-different/>

(19) IMF'nin Türkiye için iki yıllık enflasyon tahminin yüzde 12. Genel olarak doğru kestirimlerde bulunan JP Morgan ise açıklanan son tahminlerinde, Türkiye için yıl sonu enflasyon oranını % 8,1 çaktı.

(20) <https://t24.com.tr/video/akademisyen-umit-akcay-turkiye-nin-imf-ye-gitmeden-krizi-yonetecek-hareket-alani-var,28039>

Yet another potential opportunity is for Western economies to transfer their supply chains nearer to themselves due to loss of trust in China and invest in countries such as Turkey. However, Turkey currently doesn't have the required level of rule of law, economic stability and similar factors.

POTENTIAL IMPACT ON POLITICS

The general outlook gives importance to the question, "how might the economic crisis affect Turkey's politics and political stability?" The two undesired socio-economic developments highlighted above are particularly pertinent in answering this question.

Inevitably, it appears, the disruption of income distribution will bring down the welfare levels of middle classes everywhere in the country, but especially in the "load-bearing" Western provinces. Such a development would likely feed into political unrest and challenges. For the 2023 elections, the year 2022 will be important in this regard. However, it needs to be noted that the current income inequality cannot be fixed right away. As such, the two options before Turkey in this regard are for the opposition to gain power, and for the ruling bloc to seek consolidation through populist and nationalist moves.

Youth unemployment is expected to rise to 35-40% in the coming period; this is likely to have an impact on politics. The best-case scenario for a return to normality is 4 to 5 years, and requires both money and new sectors. That would mean a growth rate far above the projected 2-3%. Special note must be made of South-eastern provinces, where the unemployment rate is particularly high. Southeast Anatolia has the highest unemployment rate in all of Turkey with 18,1%. The rate is around 25% for Mardin, Batman, Şırnak and Siirt; 21,5% for Van, Muş, Bitlis and Hakkari.⁽²¹⁾ It is predicted that these rates might rise to 50% for the youth because of the crisis. This, in turn, would breed certain reaction in these Kurdish provinces - reactions that are likely to have an impact on the Kurdish issue.

(21) TÜİK, "İş gücü İstatistikleri 2018"

Bir olumlu gelişme ihtimali, Çin'e karşı güvenin azalmasıyla Batı ekonomilerinin tedarik zincirini yakın çevrelerine taşımaları ve Türkiye gibi ülkelere yatırım yapılması ama bunun için hukuk güvenliği, ekonomik istikrar vs. gibi koşulları Türkiye bugün karşılamıyor.

MUHTEMEL SİYASİ SONUÇLAR

Bu tablo, "ekonomik kriz Türkiye'de siyaset ve siyasi istikrar üzerinde ne tür etki-lerde bulunabilir" sorusuna önem kazandırıyor. Yukarıda da altı çizilen sosyo-ekonomik iki muhtemel olumsuz gelişme, soruya yanıt bakımından önemli görünüyor. Gelir dağılımının bozulmasıyla, tüm ülkede, ancak özellikle taşıyıcı nitelikte olan Batı bölgelerinde orta sınıfların refah çitasını bir kademe daha aşağı düşürmesi kaçınılmaz görünmektedir. Bu gelişmenin siyasi tepki ve itiraz dalgası beslemesi şaşırtıcı olmaz. 2023 için öngörülen seçimlerde, 2022 yılının bu bakımdan nasıl geçeceği önemli görünmektedir. Ancak mevcut ekonomik gelir dağılımı bozukluğunun hızla tamir edilemeyeceği dikkate almak gerekir. Bu durumda muhalefetin güç kazanması, siyasi iktidarın popülist ve milliyetçi hamlelerle konsolidasyon araması ihtimalleri her zamanki Türkiye'nin önündeki iki ana yolu oluşturacaktır. Önümüzdeki dönemde özellikle genç nüfusta işsizliğin yüzde 35-40 arası seyredecek olması, siyasete tahvil olabilecek diğer bir girdidir. Bu tablonun en iyi halde 4-5 seneden önce normale dönmesi beklenmemekte ve geri dönüş için para girişi ve yeni sektörlerin devreye girmesi şartı bulunmaktadır. Bu ise, ardışık bir şekilde, öngörülenden, yani yüzde 2-3'ten oldukça fazla büyüme oranı anlamına gelir. Özellikle işsizlik oranının çok yüksek seyrettiği Güneydoğu illerine bir parantez açmak gerekiyor. Türkiye'nin en yüksek işsizlik oranı yüzde 18,1'le Güneydoğu Anadolu'da bulunuyor. Mardin, Batman, Şırnak, Siirt'te oran yüzde 25, Van, Muş, Bitlis, Hakkari'de ise 21,5 seviyelerinde seyrediyor.⁽²¹⁾ Krizle birlikte bu oranların, özellikle genç nüfusta yüzde 50'lere ulaşabileceği tahminler arasında bulunuyor. Bu durumun, Kürt bölgelerinde kimi reaksiyonları beslemesi, Kürt meselesi dair yeni bir girdi oluşturması da ciddi bir ihtimal olarak görünmektedir.

(21) TÜİK, "İş gücü İstatistikleri 2018"

DPI Aims and Objectives

Aims and objectives of DPI include:

- >> To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- >> To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- >> To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- >> To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- >> To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.
- >> Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri

DPI'nin amaçları ve hedefleri:

- >> Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- >> Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.
- >> Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak. Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fikirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir. Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz. Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPI olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

BOARD MEMBERS

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Kerim Yıldız (*Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı*)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

Nicholas Stewart QC (*Chair / Yönetim Kurulu Başkanı*)

Nicholas Stewart, QC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and Queen's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and Queen's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rihts Committee of England and Wales) ve

Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temyiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

Priscilla Hayner

Priscilla Hayner is co-founder of the International Center for Transitional Justice and is currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts. She is a global expert on truth commissions and transitional justice initiatives and has authored several books on these topics, including *Unspeakable Truths*, which analyses truth commissions globally. Hayner has recently engaged in the recent Colombia talks as transitional justice advisor to Norway, and in the 2008 Kenya negotiations as human rights advisor to former UN Secretary-General Kofi Annan and the United Nations-African Union mediation team. Hayner has also worked significantly in the implementation stages following a peace agreement or transition, including Sierra Leone in 1999 and South Sudan in 2015.

Geçiş Dönemi Adaleti için Uluslararası Merkez'in (International Center for Transitional Justice) kurucularından olan Priscilla Hayner, aynı zamanda BM Kıdemli Arbuluculuk Danışmanları Ekibi'ndedir. Hakikat komisyonları, geçiş dönemi adaleti inisiyatifleri ve mekanizmaları konusunda küresel bir uzman olan Hayner, hakikat komisyonlarını küresel olarak analiz eden *Unspeakable Truths* (Konulmayan Gerçekler) da dahil olmak üzere, alanda pek çok yayına sahiptir. Hayner, yakın zamanda Kolombiya barış görüşmelerinde Norveç'in geçiş dönemi adaleti danışmanı olarak ve 2008 Kenya müzakerelerinde eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Birleşmiş Milletler-Afrika Birliği arabuluculuk ekibinin insan hakları danışmanı olarak görev yapmıştır. Hayner, 1999'da Sierra Leone ve 2015'te Güney Sudan da dahil olmak üzere birçok ülkede, barış anlaşması ve geçiş sonrası uygulamaları konularında çalışmalar yapmıştır.

Arild Humlen

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalardan dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

Jacki Muirhead

Jacki Muirhead was appointed Chambers Administrator at Devereux Chambers, London, UK, in November 2015. Her previous roles include Practice Director at FJ Cleveland LLP, Business Manager at Counsels' Chambers Limited and Deputy Advocates Clerk at the Faculty of Advocates, UK.

Şu anda Devereux Chambers isimli hukuk firmasında üst düzey yönetici olarak görev yapan Jacki Muirhead bu görevinden önce Cleveland Hukuk Firması çalışma direktörü, Counsel's Chambers Limited isimli hukukçular odasında şef katip ve Avukatlar Fakültesi'nde (Faculty of Advocates) pazarlama müdürü olarak çalışmıştır.

Prof. David Petrasek

Professor David Petrasek is Associate Professor at Graduate School of Public and International Affairs, University of Ottawa, Canada. He is a former Special Adviser to the Secretary-General of Amnesty International. He has worked extensively on human rights, humanitarian and conflict resolution issues, including for Amnesty International (1990-96), for the Office of the UN High Commissioner for Human Rights (1997-98), for the International Council on Human Rights Policy (1998-02) and as Director of Policy at the Centre for Humanitarian Dialogue (2003-07). Petrasek has also taught international human rights and humanitarian law courses at the Osgoode Hall Law School

at York University, Canada, the Raoul Wallenberg Institute at Lund University, Sweden, and at Oxford University.

Kanada'da Ottawa Üniversitesi'nde Uluslararası Siyasal İlişkiler Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçmişte Uluslararası Af Örgütü Eski Genel Sekreteri'ne başdanışmanlık yapan Prof. David Petrasek, uzun yıllardır insan hakları, insancıl hukuk ve uyuşmazlıkların çözümü konularında çalışmalar yürütmektedir. Bu alanlarda önde gelen bir uzman ve yazardır. 1990-1996 yılları arasında Uluslararası Af Örgütü, 1997-1998 yılları arasında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, 1998-2002 yılları arasında İnsan Hakları Politikası üzerine Uluslararası Konsey ve 2003-2007 yılları arasında da İnsani Diyalog Merkezi'nde Politika Bölümü Direktörü olarak çalışmıştır.

Antonia Potter Prentice

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015 – a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peacemaking and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace

Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advisory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyomu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnsiyatifi'nde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

Catherine Woollard

Catherine Woollard is the current Secretary General for ECRE, the European Council for Refugees and Exiles, a pan-European alliance of 96 NGOs protecting and advancing the rights of refugees, asylum seekers and displaced persons. Previously she served as the Director of the Brussels Office of Independent Diplomat, and from 2008 to 2014 she was the Executive Director of the European Peacebuilding Liaison Office (EPLO) – a Brussels-based network of not-for-profit organisations working on conflict prevention and peacebuilding. She also held the positions of Director of Policy, Communications and Comparative Learning at Conciliation Resources, Senior Programme Coordinator (South East Europe/CIS/Turkey) at Transparency International and Europe/Central Asia Programme Coordinator at Minority Rights Group International. Woollard has additionally worked as a consultant advising governments on anti-corruption and governance reform, as a lecturer in political science, teaching and researching on the EU and international politics, and for the UK civil service.

Catherine Woollard, Avrupa Mülteci ve Sürgünler Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri'dir. ECRE, Avrupa ülkelerinin ittifakına dayalı ve uluslararası koruma alanında çalışan yaklaşık 96 sivil toplum kuruluşunun üye olduğu bir ağıdır. Geçmişte Bağımsız Diplomatlar Grubu'nun Brüksel Ofis Direktörü olarak çalışan Woollard 2008-2014 yılları arasında çatışmanın önlenmesi ve barışın inşası üzerine çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu bir ağ olan Avrupa Barış İnşası İrtibat Bürosu'nun direktörü olarak görev yapmıştır. Conciliation Resources'da Siyaset, İletişim ve Karşılaştırmalı Öğrenme Birimi Direktörü, Transparency International'da Güneydoğu Avrupa ve Türkiye Kıdemli Program Koordinatörü, Minority Rights Group'da Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Hükümetlere yolsuzluk konusunda danışmanlık hizmeti vermiş, akademisyen olarak Birleşik Krallık'taki kamu kurumu çalışanlarına siyaset bilimi, AB üzerine eğitim ve araştırma ve uluslararası politika alanlarında dersler vermiştir.

COUNCIL OF EXPERTS UZMANLAR KURULU ÜYELERİ

Bertie Ahern

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başbakanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşması'yla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupla temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The Inter Action Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İnsiyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İnsiyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başdanışmanı.

Dermot Ahern

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekiliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

Prof. Dr. Aşkın Asan

Professor Dr. Aşkın Asan is an executive board member of the Maarif Foundation, a member of Turkey's Democracy Platform, and a faculty member at Istanbul Ticaret University. Elected as a Member of the Turkish Grand National Assembly from Ankara, Prof. Dr.

Asan served as a vice president of the Parliamentary Assembly of the Mediterranean and was a member of the Turkish Delegation of the Parliamentary Union of the Organisation of the Islamic Conference during her time in parliamentary office. She is a former Deputy Minister of Family and Social Policies (2011-2014) and was Rector of Avrasya University in Trabzon between 2014-2017.

Maarif Vakfı Mütevelli Heyeti üyesi ve Türkiye Demokrasi Platformu kurucu üyesi olan Aşkın Asan, 23. Dönem'de Ankara Milletvekili olarak Parlamenteoda görev yaptı. TBMM'de Akdeniz Parlamenter Asamblesi (APA) Türk Grubu Başkanı, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonu ve İKÖPAB Türk Grubu Üyesi oldu. 2011-2014 yılları arasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bakan Yardımcısı görevini yürüttü. 2014-2017 yılları arasında Avrasya Üniversitesi'nin rektörlüğünü yapan Asan, şu an İstanbul Ticaret Üniversitesi öğretim üyesidir.

Prof. Dr. Mehmet Asutay

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Society for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Orta-doğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

Ali Bayramoğlu

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for Al-Monitor. He is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then-Prime Minister Erdoğan.

Yazar ve siyaset yorumcusu olan Ali Bayramoğlu uzun yıllar günlük yayınlanan Yeni Şafak gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bayramoğlu köşe yazılarına şu an Al-Monitor'de devam etmektedir.

Prof. Christine Bell

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Administration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of

Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

Cengiz Çandar

Cengiz Çandar is currently a columnist for Al-Monitor, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Ozal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

Andy Carl

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayırseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl, çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnsiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnsiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

Dr. Vahap Coşkun

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the former Wise Persons Commission in Turkey (Central Anatolian Region).

Dr. Vahap Coşkun Diyarbakır'da, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve lisansüstü eğitimini Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktoru tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetesinde makale yazan Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyaset teorisi ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Komisyonu'nun İç Anadolu bölgesi üyesiydi.

Ayşegül Doğan

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme “Gündem Müzakere” on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi'nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu'nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP'nin Ankara, Courier International'in Paris bürosunda ve Amerika'nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin'de programcı, Le Monde Diplomatique Türkçe'de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris'te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011'de kurulan IMC TV 2016'da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda “Gündem Müzakere” programını hazırladı ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaş gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayış, istek ve heyecanını koruyor.

Prof. Dr. Fazıl Hüsnü Erdem

Dr. Fazıl Hüsnü Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakır. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was introduced following the coup d'etat of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Fazıl Hüsnü Erdem Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanıdır. 2007'de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. Dr. Salomón Lerner Febres

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón felsefe alanındaki doktora eğitimini Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanıdır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

Prof. Mervyn Frost

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

Londra'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'de Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adalet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularda uzman bir isimdir.

Martin Griffiths

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Üst düzeyde uluslararası bir arabulucu olan Martin Griffiths, uluslararası bir arabulucudur ve yakın zamanda BM Yemen Özel Temsilcisi olarak atanmıştır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasi diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'in kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diplomasi Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

Kezban Hatemi

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War.

She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and

the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darulacaze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

Dr. Edel Hughes

Dr. Edel Hughes is a Senior Lecturer in Law at Middlesex University. Prior to joining Middlesex University, Dr Hughes was a Senior Lecturer in Law at the University of East London and a Lecturer in Law and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in

International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009, respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesidir. Daha önce Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde görev yapan Hughes, doktoraasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

Kadir İnanır

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'ü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarından dolayı pek çok ödüle layık görülmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. Ahmet İnel

Professor Ahmet İnel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France. He is Managing Editor of the Turkish editing house, İletişim, and member of the editorial board of monthly review, Birikim.

He is a regular columnist at Cumhuriyet newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

Avila Kilmurray

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser on the Ireland Committee of the

Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is

a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon) , Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda çalışmaları Enstitüsü) isimli kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

Prof. Ram Manikkalingam

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadirgamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çokkültürlülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadirgamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

Bejan Matur

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the Daily Zaman, and occasionally for the English version, Today's Zaman.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezai yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yapıtları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. Monica McWilliams

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003. Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümü'nde öğretim üyesidir. 2005-2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

Hanne Melfald

Hanne Melfald worked with the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for eight years including as the Senior Adviser to the Secretariat of the Foreign Minister of Norway before she became a Project Manager in HD's Eurasia office in 2015. She previously worked for the United Nations for six years including two years with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as Special Assistant to the Special Representative of the Secretary-General. She has also worked for the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs in Nepal and Geneva, as well as for the Norwegian Refugee Council and the Norwegian Directorate of Immigration. Melfald has a degree in International Relations from the University of Bergen and the University of California, Santa Barbara, as well as a Master's degree in Political Science from the University of Oslo.

Hanne Melfald, başkanışmanlık dahil olmak üzere 8 yıl boyunca Norveç Dışişleri Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde bulunmuş, 2015 yılından itibaren İnsani Diyalog için Merkez isimli kurumun Avrasya biriminde Proje Müdürü olarak çalışmaya başlamıştır. Geçmişte Birleşmiş Milletler bünyesinde görev almış, bu görevi sırasında 2 yıl boyunca Birleşmiş Milletler'in Afganistan Yardım Misyonunda BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Cenevre Yerleşkesi bünyesinde bulunan Nepal İnsani Yardım Koordinasyon Ofisinde de görev almıştır. Bir dönem Norveç Sığınmacılar Konseyi ve Norveç Göçmenlik İşleri Müdürlüğünde çalışan Hanna Melfald Norveç'in Bergen ve ABD'nin Kaliforniya Üniversitelerinde aldığı Uluslararası İlişkiler eğitimini Oslo Üniversitesinde aldığı Siyaset Bilimi yüksek lisans eğitimiyle tamamlamıştır.

Roelf Meyer

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including

membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994 yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesine başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

Mark Muller QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefires, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburg'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukuktur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

Avni Özgürel

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as Daily Sabah and Radikal, Özgürel is currently the editor in chief of the daily Yeni Birlik and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, Zincirbozan, on the 1980 Turkish coup d'état, Sultan Avrupa'da (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and Mahpeyker (2010): Kösem Sultan, on Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014 Turkish film, Darbe (Coup), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

Prof. John Packer

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HRREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012 - 2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political transitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Ça-

hışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre’de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995’ten 2004’e kadar Lahey’de Packer Kıdemli Hukuk Danışmanı, ardından da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

Jonathan Powell

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK’s Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair’s Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government’s chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya’da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate’in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanıdır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatlık yapmıştır.

Sir Kieran Prendergast

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent

Diplomat (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD’de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu’nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika’daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen birimine başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri’nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

Rajesh Rai

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of experience (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women’s and children’s rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu’na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzmanlık alanlarıdır. Kameron’daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda’daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants - JCWI - (Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan’da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir David Reddaway

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayından bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

Prof. Naomi Roht-Arriaza

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Ufuk Uras

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a "common candidate of the Left", standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Prof. Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008'de yapılan 5. Olağan Kongresi'ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nden istifa etmiştir. ÖDP'den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP'nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptığı Eşitlik ve Demokrasi Partisi'ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012'de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üyesidir. Uras'ın çok sayıdaki yayınları arasında "ÖDP Söyleşileri", "İdeolojilerin Sonu mu?" (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), "Sezgiciliğin Sonu mu?", "Başka Bir Siyaset Mümkün", "Kurtuluş Savaşında Sol", "Siyaset Yazıları" ve "Alternatif Siyaset Arayışları" "Sokaktan Parlamenta" "Söz Meclisten Dışarı" ve "Meclis Notları" adlı kitapları da bulunmaktadır.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Law Faculty Member at İstanbul Altınbaş University in the Department of Constitutional Law. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, İstanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş İstanbul Altınbaş Üniversitesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktorasını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır.

Oral Çalışlar

Oral Çalışlar completed his studies at the Ankara University Faculty of Political Sciences. Was President of the Club of Socialist Thought at the university, as well as Secretary-General of the Ankara University Student Union. Wrote for Türk Solu journal which was launched in 1967 and for the Aydınlık journal which was launched in 1968. Was member of the editorial board of Aydınlık journal. Was arrested after the 12th of March 1971 military coup. Remained imprisoned for three years until the Amnesty law adopted in 1974. Was Editor in Chief for the Aydınlık daily newspaper launched in 1978. Was arrested again after the 12th of September 1980 military coup and released in August 1988 after four years in prison. Lived in Hamburg between 1990 and 1992 upon the invitation of the Senate of Hamburg. Worked for Cumhuriyet daily between 1992 and 2008. Broadcast television programmes on different channels, including TRT, 24TV, 360, and SKYTÜRK. Transferred from Cumhuriyet daily to Radikal daily in 2008. Between 2004-2007, he was in board of Turkish Journalists Association. He has a permanent press card. Became Editor in Chief for Taraf daily in 2013. Was part of the Wise People Committee in the same year. Later had to leave Taraf daily alongside Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katırcıoğlu, Mithat Sancar, and Yıldırım Oğur, among others,

after the intervention of the Gülen Congregation. Returned to Radikal daily. Started writing for Posta daily after 2016, when Radikal was discontinued. Continues work as a commentator on TV news channels. Has 20 published books, including The Leaders' Prison, Hz. Ali, Mamak Prison from the 12th of March to 12th of September, The Kurdish Issue with Öcalan and Burakay, My 68 Memoirs, The Alevis, When Deniz and Friends Were Executed, My Childhood in Tarsus, The History of Gulenism. Recipient of a large number of journalism and research awards. Married (1976) to author and journalist İpek Çalışlar. Father of author Reşat Çalışlar.

Oral Çalışlar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitimini tamamladı. Üniversitede Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını ve Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği genel sekreterliğini yaptı. 1967'de kurulan Türk Solu ve 1967'de kurulan Aydınlık dergileri için yazdı. Ayrıca Aydınlık dergisinin yayın kurulu üyesiydi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra tutuklandı ve 1974'te af yasası çıkana kadar üç yıl cezaevinde kaldı. 1978 yılında çıkan Aydınlık Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında tekrardan tutuklandı ve dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra Ağustos 1988'de tahliye edildi. Hamburg Senato'sunun daveti üzerine gittiği Hamburg'da 1990-1992 yılları arasında yaşadı. 1992 ve 2008 yılları arasında Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştı. TRT, 24TV, 360 ve SKYTÜRK de dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda televizyon programı yaptı. 2008 yılında Cumhuriyet'ten Radikal Gazetesi'ne geçiş yaptı. 2004-2007 yılları arasında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'ndaydı. Kendisinin sürekli basın kartı bulunmaktadır. 2013 yılında Taraf Gazetesi Yazı İşleri Müdürü oldu. Aynı yıl Âkil İnsanlar Heyeti'nde yer aldı. Daha sonra, Gülen Cemaati'nin müdahalesi sonucunda, Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katırcıoğlu, Mithat Sancar, Yıldırım Oğur ve diğerleriyle birlikte Taraf'tan ayrıldı. Radikal'e geri dönüş yaptı. Radikal Gazetesi kapandıktan sonra, 2016 yılında Posta Gazetesi için yazmaya başladı. Televizyon programlarına siyaset yorumcusu olarak katılmaya devam etmektedir. 20 kitap yayınlamıştır. Bunların arasında 'Liderler Hapishanesi', 'Hz. Ali', 'Mamak Askeri Cezaevi', 'Öcalan ve Burakay'la Kürt Sorunu', '68 Anılarım', 'Aleviler', 'Denizler İdama Giderken', 'Çocukluğumun Tarsus'u' ve 'Fetullahçılığın Tarihi' de bulunmaktadır. Gazetecilik ve araştırma alanlarında birçok ödüle sahiptir. 1976'dan beri yazar ve gazeteci İpek Çalışlar ile evlidir. Yazar Reşat Çalışlar'ın babasıdır.

David Gorman, Director, Eurasia,

David has more than 25 years of experience in the field of peace-making. He started his career in the Middle East and he went on to work for international organisations on a wide range of conflicts around the world. David has been based in the Philippines, Indonesia, Liberia, Bosnia as well as the West Bank and Gaza and has been working in Eurasia for the last several years. He graduated from the London School of Economics, was featured in the award winning film 'Miles and War' as well as several publications and has published several articles on mediation.

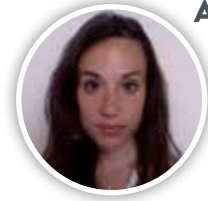
David'in barış inşası alanında 25 yıldan fazla deneyimi bulunmaktadır. David kariyerine Orta Doğu'da başladı ve daha sonra uluslararası kurumlarda, dünyanın çeşitli yerlerinde olan çatışmalar üzerinde çalıştı. Kendisi Filipinler, Endonezya, Liberya, Bosna, Batı Şeria ve Gazze'de bulundu. Son birkaç yıldır da Avrasya bölgesinde çalışmaktadır. David London School of Economics'den mezun oldu, ödüllü 'Miles and War' filminde ve çeşitli yayınlarda yer aldı ve arabuluculukla ilgili çeşitli makaleler yayımladı.

Vegard Ellefsen

Vegard is a Norwegian diplomat who retired 31 August 2019 from the foreign service when he left his last posting as ambassador to Ankara. He has been twice posted to NATO both as Permanent representative on the North Atlantic Council and deputy to the same position. He has earlier been posted to the Norwegian mission to the U.N. in New York and to the Embassy in Ottawa. In the Norwegian Ministry of foreign affairs he has been Political Director, Director General for the Regional division, Director of the Minister's secretariat and special envoy to the Sudan peace talks and special envoy to Syria and Iraq. Mr. Ellefsen has a Master in Political Science from the University of Oslo.

Norveçli bir diplomat olan Vegard, 31 Ağustos 2019'da dışişlerinden emekli olduğunda Ankara'da büyükelçi olarak görev yapmaktaydı. İki kere NATO'ya atanan Vergard, Kuzey Atlantik Konseyi Daimi Temsilcisi ve Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Daha öncesinde de New York'ta Norveç Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nde ve Ottawa Büyükelçiliği'nde bulundu. Norveç Dış İşleri Bakanlığı'nda Siyasi İşler Direktörü, Bölgesel Bölünme Genel Müdürü, bakanın Özel Kalem Müdürlüğü Direktörü, Sudan barış müzakereleri özel temsilcisi ve Suriye ve Irak özel temsilcisi olarak görev aldı. Ellefsen Oslo Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi yüksek lisansı yapmıştır.

Aleka Kessler

Aleka Kessler works as Project Officer at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD). Having joined HD in 2017 to work on Syria, Aleka has been coordinating mediation project in complex conflict settings. Previously, Aleka also worked with Médecins Sans Frontières and the United Nations Association Mexico. She holds a degree in International Relations from the University of Geneva and a Master's degree in Development Studies from the Graduate Institute of International and Development Studies in Geneva, where she specialized in humanitarian affairs, negotiation and conflict resolution.

Aleka Kessler İnsani Diyalog Merkezi'nde (HD) proje sorumlusu olarak çalışmaktadır. Suriye üzerinde çalışmak için 2017 yılında HD'ye katılan Kessler, karmaşık çatışma ortamlarında arabuluculuk projesini yürütmektedir. Kessler daha önce Sınır Tanımayan Doktorlar ve Meksika Birleşmiş Milletler Derneği'nde çalışmıştır. Lisans eğitimini Cenevre Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Kessler, daha sonra yüksek lisansını yine Cenevre'de bulunan Uluslararası ve Kalkınma Çalışmaları Yüksek Lisans Enstitüsü'nde (IHEID) Kalkınma Çalışmaları alanında yaptı. Kessler insanı yardım, arabuluculuk ve çatışma çözümü alanlarında uzmanlaşmıştır.

11 Guilford Street
London WC1N 1DH
United Kingdom
[+44 \(0\) 207 405 3835](tel:+442074053835)

info@democraticprogress.org
www.democraticprogress.org

 @DPI_UK

 DemocraticProgressInstitute